

DELO 6. KONGRESA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Predsednik SKGZ Boris Race posegel v diskusijo o slovenskih narodnih in manjšinskih vprašanjih

Osnovna misel o enotnem slovenskem narodnem prostoru - O istem vprašanju je govoril tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Fr. Zwitner
Izjave predstavnikov KPI, PSI in PSIUP - Zanimiva izvajanja Jožeta Smoleta

(Od našega dopisnika)

4. JUBILJANA, 10. — Če bi hoteli drugi dan 6. kongresa ZKS označiti, kar se da na kratko, bi mogli reči, da je to bil za vse, ki imajo kakor koli neposredno ali posredno z njim opravila, zelo naporen dan. Za delegate, referente in diskutate na morda celo prenaporen zaradi zgoščenosti sej, razprav, idej, ki so bile izrečene, problemov, ki so se obravnavali, itd.

Kakor smo se večer javili, je bilo delo danes v komisijah. Prva je obravnavala družbeno-ekonomske odnose in idejno-politična izhodišča razvoja SR Slovenije, druga se je ukvarjala z idejnimi vprašanji kulture, prosvete in znanosti, tretja je obravnavala probleme v zvezi z organiziranjem in potrjanjem odnosov in razvojem ZKS. V četrti komisiji pa so bila na vrsti mednarodna in ekonomska vprašanja. Se je so se začele zjutraj in se razen krajših odmorov nadaljevale vse do večera, nakaer se je začela še plenarna seja o statutu ZKS.

Nemogoče je, da bi se lotili tudi najbolj skopnega povzeka glavnih tsi, ki so jih na stih ali bolj petih različnih zasedanjih nazivali referenti in diskutate, saj se je samo v komisijah zasedanjih objavilo v razpravo okoli 200 delegatov, ki so obravnavali najrazličnejše zadeve, ki se tičejo družbenega, političnega, kulturnega, znanstvenega življenja države, pa tudi problemov, povezanih z ožjim in širšim sosedstvom. Vendar pa se bomo osredotočili na nekaj izjav izjavil Jožeta Smoleta v komisiji, ki je obravnavala mednarodna politična in gospodarska vprašanja.

Ko je Jože Smole obravnaval vprašanje jugoslovanske zunanje politike, kjer je ugotovil, da je SR Slovenija vedno igrala pomembno vlogo in se skupno z ZKS zavzela za politiko odprtosti in za vse za politiko odprtosti s sosednimi državami ter za koncept odprte socialistične družbe, je ugotovil, da »danes sta naši meje v Italijo in Avstrijo med najbolj odprtimi mejami v Evropi in na svetu, kar je toliko bolj važno, ko gre za odprtje meje med državami z različnim družbenim in političnim sistemom. V okvir te odprtosti meje in odprtja socialistične družbe, torej v okvir mednarodnih odnosov, je Jože Smole vključil v svojo izjavo vprašanje o slovenski manjšini in slovenski izseljencev. V zvezi s tem je rekel: »Se pravi posebno veliko skrb je obsejala republika Slovenija vedno pospevala naši manjšini, zaščiti njenih pravic, zagotavljanju njenega razvoja in poglabljanju vseh stikov z manjšinami. Vedno je imela pri narodni očni interes slovenske manjšine in hkrati tudi interes Slovenije za velike razumevanju tudi ostalih socialističnih republik in federacije pomembno prispevala k temu, da je skrb za nase manjšino postala na delu dejansko stvar celotne jugoslovanske socialistične skupnosti.«

Ko je obravnavala slovenske manjšine in Slovencev, ki živijo zunaj matične države, se je ob raznih vrtiložnostih in v raznih zvezah predložila tudi predstaviteljki manjšinskih organizacij v tujini, ki kongresu prisostvujejo kot gostje. V komisiji za idejna vprašanja, kulture, prosvete in znanosti se je oglašil k besedi predsednik SKGZ Boris Race, ki se je zahvalil za možnost, da spregovori nekaj besed in je izrazil tudi zadovoljstvo nad tem, da je bilo v predlog resolucije kongresa sprejetih nekaj pripomb, ki so bile dane pred časom v zvezi s težami za bodočih slovenskih narodnih manjšin v Avstriji in Italiji. Hkrati je rekel, da so pripombe bile dane »prav v želji, da pride do izraza celovitosti slovenskega naroda in ne glede na to, kje žive njegovi deli, ali žive v okviru republike Slovenije ali pa zunaj nje predvsem v Italiji in Avstriji.«

Nato je Boris Race nadaljeval: »V prvih težah smo bili omenjeni predvsem z zunanje-političnega vidika in to je toliko priložnost, ker bi želeli prav v zvezi s to nase željo o celovitosti slovenskega naroda ne bi tretirali v zunanje-političnem delu, temveč predvsem v vseh tistih problemih, ki se tičejo slovenskega naroda kot celote. Kljub temu seveda ne bomo pozabljali tisti deli resolucije, ki govori, da Slovenci v zamejstvu, poleg Italijanov in Madžarov v Sloveniji, igrajo pozitivno vlogo dejavnikov sožitja, sporazumevanja in sodelovanja med sosednimi narodi.«

»To pa, kar je danes v predlogu resolucije 6. kongresa in kar temu odzku sledi, pa bi želeli, da pride v tisti deli resolucije, ki govori o splošnih problemih slovenskega naroda, in sicer v tistem delu, ko se govori, naj se Slovenija v prihodnje je bolj uveljavljati kot odprta družbeno-politična skupnost in mednarodnem, gospodarskem in politično-kulturnem prostoru.«

Potem ko je Boris Race dal še nekaj izjavilnih predlogov k predloženi resoluciji, in sicer v zvezi s čim širšim odpiranjem množični komunikacij v vsej demokratični javnosti doma in v zamejstvu, »da bodo te množične komunikacije enako informirale slovenskega človeka o tem, kar se dogaja v matični državi in tudi o tem, kar se dogaja v zamejstvu, to se pravi med manjšinami, in naj se vnese v resolucijo vsečnost, da se bodo slovenski komunisti zavzemali za uresničitev narodnih pravic slovenskih manjšin v sosednjih državah v skladu z njihovimi zahtevami in mednarodnimi dogovori«, je nadaljeval: »Pri nas namreč v zadnjem času zelo mnogo govorimo o enotnosti slovenskega narodnega prostora, ki ga v tem tre-

o tem govorili kaj več. Za tisk je dal izjavo tudi eden izmed predstavnikov PSI Eugenio Laurenti. Ta je rekel: »Italijanski socialisti spremljajo s posebnim zanimanjem razvoj v socialistični Jugoslaviji v sedanjem svetovnem položaju. Sedanji kongres predstavlja zelo zanimivo fazo, ki sovpada z novo nastalim mednarodnim položajem. Socialistična Jugoslavija se danes bori kot pobornik socializma proti vplivu blokov. Prav ta boj se bojuje za lastno pot v socializmu po načelih marksizma in ne posredne demokracije. Dovolj jasno vemo, kam lahko pripelje politični blok, ki si prišča odločanje nad malimi narodi, Italijanski socialisti se borimo proti taki politiki in podpiramo boj Jugoslovancev za neodvisnost malih narodov. Posebno nam navdušuje italijanski socialisti po jugoslovanskega demokratskega socializma.«

V imenu PSIUP pa je v zvezi s kongresom ZKS Silvio Laurenti rekel naslednje: »V tem času, ko se na mednarodnem področju vrši velika odzivna proti delavskemu raz-

redu lahko, mi kot stranka delavcev, kar najbolj pozdravljamo kongres, ki vsebuje veliko proletarskega internacionalizma, ki zajema vse sile delavskega razreda. V tem pričakovanju želimo pozdraviti kongres in slovenske komuniste.«

FR. UDOVIC

Bolgarski protest turški vladi

ANKARA, 10. — Bolgarija je protestirala pri turški vladi zaradi plovila dveh ameriških torpednih lovcev v Črno morje.

Predstavniki turškega zunanjega ministrstva je sporočili, da je Turčija odgovorila, da je prehod ladij po ožinah povsem dovoljen na podlagi montreuške konvencije.

Ameriški vojni ladji krožita sredi Črnemu morju kljub obožbovanju sovjetskega tiska, da pomeni to izzivanje in da bo se povzelo napetost. Ladji sta pluli večeraj skozi Bospor s priložitvijo Turčije.

PO PRIHODU SAJGONSKE DELEGACIJE

Dvostranski sestanki v Parizu za pripravo mirovne konference

Izjave glasnika FNO in gospe Thi Binh - Clifford o umiku ameriških čet iz Vietnam - Tri ameriška letala sestreljena nad Sev. Vietnamom

PARIZ, 10. — V francoski prestolnici so bili tudi danes na dnevnem redu stiki in neuradni razgovori o proceduralnih problemih mirovne konference za Vietnam. Možnosti, da bi se ta začela še ta teden, so vedno manjše.

Samo pol ure je trajal »dvostranski sestanki med svetovalec ameriške delegacije Philipom Habibom in voditeljem sajgonske delegacije Phan Dang Lamom; po sestanku ni bilo nobene uradne izjave.

Na drugi strani pa je bil sestanek ameriških in severovietnamskih predstavnikov pod vodstvom sodnačelnika delegacije Cirusom Vancemom in polkovnikom Ha Van Lauom. Na sestanku so obravnavali rešene procedure vprašanja, prišlo pa je tudi do izmenjave prostih not v zvezi z vojsko dejavnost v Vietnamu.

V Parizu je bila danes tiskovna konferenca glasnika delegacije FNO Duong Dinh Thaa. Ta je potrdil, da je FNO, ki »vodi in organizira boj južnovietnamskega ljudstva proti ameriški agresiji«, popolnoma pristojna za reševanje problema Južnega Vietnamu. V tej zvezi je glasniki potrdili, da mora rešitev sločena na petih točkah, ki jih je FNO že pred časom obrazložila. Potrdil je tudi, da obostava celista v neresenih problemov glede poteka mirovne konference ter ponovil, da predlaga FNO kvadrantno mizo, ker bodo pogajanja med štirimi delegacijami: FNO, v zvezi z vestimi, ki so krožile v zadnjih dneh v Parizu in po katerih naj bi FNO nameravala, ko bi prišla na oblast, zaprositi ZDA za gospodarsko pomoč, je glasniki izjavili: »Sprejeli bomo gospodarsko in tehnično pomoč od vseh držav, ne glede na njihov politični režim, toda s pogojem, da spoštujejo neodvisnost in suverenost Vietnamu.«

Glasnik je tudi ironiziral nad izjavo sajgonskega podpredsednika Cao Kija, ki je dejal, da ne bo zahteval umika ameriških čet iz Vietnamu, da bi se nasprotniki predali. Ne vidim — je dejal — kako bi morala lutka zahtevati predajo od kogarkoli. Kijeva izjava ni samo nesramna, pač pa predvsem smešna.

Podobna stališča je izrazila gospa Nguen Thi Binh, voditeljica delegacije FNO, v intervjuju, ki ga objavljamo danes v pariskih listih. »Figurirajo, da je bodisi vojaški kot politični položaj v Vietnamu zelo ugoden za osvobodilne sile. Povedala je tudi, da so na področjih Južnega Vietnamu, ki so pod nadzorstvom osvobodilnih sil, v teku volitve osvobodilnih odborov na pokrajinski, okrožni in občinski ravni. Že v prihodnosti — je dejala Thi Binh — je FNO »de facto« upravljaval omejena področja po volitvah pa jih bo tudi formalno. Končno je Thi Binh zagotovila, da se bo načet sajgonskega režima, po katerem naj bi uničili organizativni ustroj FNO, izkoreninili.

Na tiskovni konferenci, ki je bila danes v Washingtonu, je ameriški obrambni minister Clark Clifford izrazil upanje, da se bo začel umik ameriških vojaških enot iz Vietnamu v prihodnjih 40 dneh. Ne za danes, je bila predložena za 24 ur, dokler formalno ne objavijo nekaterih rezultatov volitev 1. decembra. Medtem so vse venezuelske politične stranke priznale Calderovo zmago.

CARACAS, 10. — Cerimonija formalne razglasitve, da je bil Rafael Caldera izvoljen za predsednika Venezuele, ki je bila določena za danes, je bila preložena za 24 ur, dokler formalno ne objavijo nekaterih rezultatov volitev 1. decembra. Medtem so vse venezuelske politične stranke priznale Calderovo zmago.

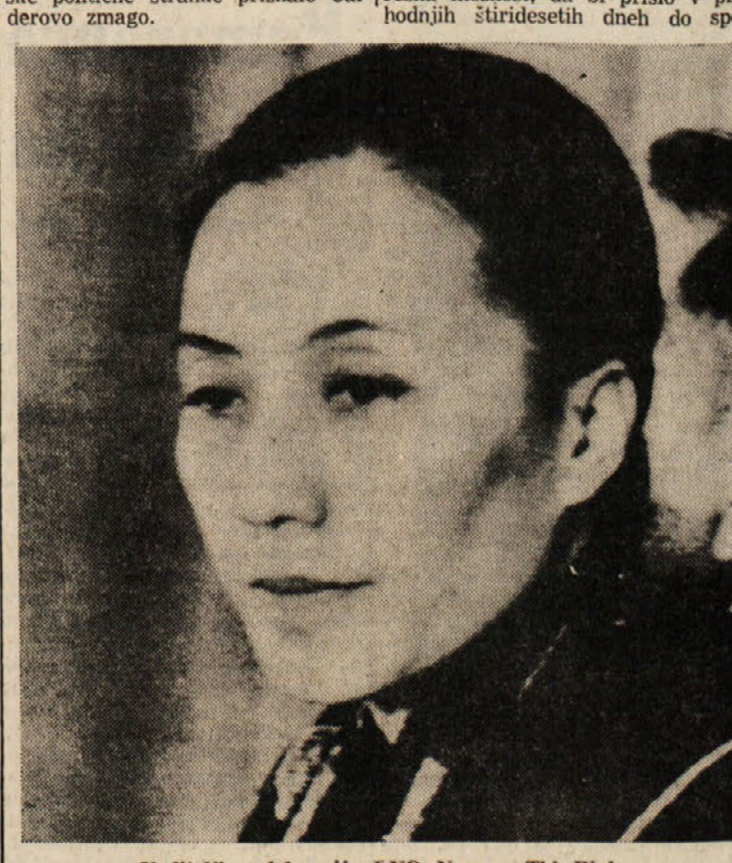
BREUSEL, 10. — Podpredsednik izvršnega sveta evropske skupnosti Mansholt je obrazložil danes tisku nekatera načela, ki navdihujejo njegov načrt za preureditev kmetijstva v državah skupnega tržišča. Še prej je Mansholt obrazložil svoj načrt za svetovni ministrov.

Eno glavnih Mansholtovih načel je, da skupnost potrebuje več mesa in manj masla. Hkrati pa je treba poskrbeti za okrepitev majhnih in srednjih podjetij. Po Mansholtovemu mnenju se bo sedanje stanje v kmetijstvu poslabšalo, če se ne bo pravočasno menjala sedanja kmetijska politika skupnosti. Predvsem je treba revidirati sistem cen, ki so ga do danes navdihovali socialisti razlogi in ne gospodarski. Sedanja politika cen je neposredna posledica povsem zastarelih proizvodnih struktur. Kmetovalci so prisiljeni na intenzivno proizvodnjo, da si zagotovijo minimalni dohodek; prav zaradi tega se ne morejo prilagoditi trgu in morajo se dalje prilagajati, da ohranijo socialni minimum.

Desetletni program, ki ga predvideva komisija, določa, podpora kmetijstvu, da si opomore; potrebno je pomagati kmetijstvu, tudi da se osvoji zastarele strukture; poskrbeti je treba, da bodo tudi kmetje in njihovi otroci lahko izbirali svoj položaj in družbi.

Po mnenju komisije je samo z reformo struktur v podjetjih in ustvaritvijo enote, v kateri bo kmet lahko racionalno delal, in kjer bodo investicije postale dohodne, mogoče doseči primeren dohodek. Samo na ta način lahko politika cen prispeva da se proizvodnja prilagodi potrebni.

Pa preureditev se da doseči, samo če se ponudijo nova delovna mesta zunaj kmetijstva. Do leta

Voditeljica delegacije FNO Nguyen Thi Binh

Letalski spopadi na Srednjem vzhodu

AMAN, 10. — V Amanu so sporočili, da je danes zjutraj letalsko topništvo iraških vojaških sil, ki so nameščene v Jordaniji, sestrelilo izraelsko letalo, ki je kršilo jordski zračni prostor. Do sestrelitve je prišlo okrog 10. ure zjutraj v pokrajini Manfra, na severu države.

V Tel Avivu so vest zanikali. Iščočasno pa je izraelski glasniki sporočili, da so izraelska letala v letalskem spopadu nad Sinajskim polotokom sestrelila egiptovski »mig 17«.

Nixonov posebni odposlanec William Scranton je med tem zaključil svojo informativno misijo po Srednjem vzhodu ter se bo jutri vrnil v New York. V razgovoru s časnikarji na ameriškem veleposlanstvu v Tel Avivu je izrazil zaupanje v mirno rešitev krize. Dejal je tudi, da so vsi predstavniki držav Srednjega vzhoda, s katerimi se je v tih dneh sestel, jasno izrazili željo po mirni rešitvi spora.

Protestne stavke španskih študentov

MADRID, 10. — V Španiji je že več časa v teku protestna stavka, katere se udeležujejo preko petdeset tisoč študentov. Študenti univerze so zapirali, da bi preprečili morebitne incidente. V Madridu se bodo na rektorjev odlok začele božične počitnice že 14. decembra, da bi tako napravili konec študentskim nemirom, ki trajajo v mestu že tri mesece.

Wilson o govorcih o vladni krizi

LONDON, 10. — Predsednik britanske vlade Harold Wilson je v spodnji zbornici odgovoril na vprašanje v zvezi z govorci o možnosti vladne krize. Izjavil je, da upa, da nihče ne jemlje teh stvari preveč resno. Pripomnil je, da ni bilo moč predvidevati, da se

Načrt o preureditvi kmetijstva v EGS

sholtevemu mnenju se bo sedanje stanje v kmetijstvu poslabšalo, če se ne bo pravočasno menjala sedanja kmetijska politika skupnosti. Predvsem je treba revidirati sistem cen, ki so ga do danes navdihovali socialisti razlogi in ne gospodarski. Sedanja politika cen je neposredna posledica povsem zastarelih proizvodnih struktur. Kmetovalci so prisiljeni na intenzivno proizvodnjo, da si zagotovijo minimalni dohodek; prav zaradi tega se ne morejo prilagoditi trgu in morajo se dalje prilagajati, da ohranijo socialni minimum.

Naročniki! Bralci!

Kdor se prvič naroči na PRIMORSKI DNEVNIK bo prejel list zastoj vse do konca letošnjega leta. Poleg tega prejme v dar lepo slovensko knjigo ali gramofonsko ploščo s slovenskimi pesmimi.

Tudi tisti, ki bodo poravnali naročnino za vse leto 1969, dobijo v dar lepo slovensko knjigo ali gramofonsko ploščo s slovenskimi pesmimi.

Med tiste, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 10. februarja, bo razdeljenih deset lepih nagrad, zreb bo določil srečne dobitnike!

S SPREJEMOM ZAKLJUČNE RESOLUCIJE

V Rimu se je zaključilo zasedanje izvoljenih predstavnikov deložnih in pokrajinskih svetov levičarske opozicije KPI, PSIUP, odvisnih in Avtonomnega socialističnega gibanja.

Deželni svetovalec Dušan Lovriha je poročal o perečih vprašanjih Slovencev

RIM, 10. — Danes je bilo v Rimu zasedanje izvoljenih predstavnikov deložnih in pokrajinskih svetov levičarske opozicije KPI, PSIUP, odvisnih in Avtonomnega socialističnega gibanja.

Agencija ANSA o tem zasedanju zelo skromno poročala, vendar pa na dveh mestih omenja, da je spregovoril tudi predstavnik Slovencev v deložnem svetu Furlanije-Juljske krajine.

Kot nam je znano, je bil na tem zasedanju prisoten slovenski deželni svetovalec Dušan Lovriha in kot izhaja iz zelo skromnega uradnega sporočila agencije ANSA je Dušan Lovriha imel zapečaten govor.

Ne razpolagamo z dobesednim besedilom njegovega govora, ki ga bomo našim čitateljem kasneje poročevali, izvedeli pa smo, da je deželni svetovalec Dušan Lovriha orisal prisotnim predstavnikom izve opozicije, položaj, v katerem se nahaja slovenska manjšina pri nas. Pri tem je omenil nadaljevanje diskriminacije do slovenskega življa v Slovenski Benečiji in dejstvo, da smo Slovenci v Italiji razdeljeni na tri kategorije, s katerimi ravnanje oblasti ne bistveno različen način. Lovriha je omenil pretežno napredno usmerjenost Slovencev v Italiji in s tem v zvezi široko osnovane zahteve, ki jih postavljajo tako deložni, kakor državni vladi, ki se v tem trenutku ustvarja.

Lovriha je med drugim ugotovil, da je borba slovenske manjšine dejansko borba za uresničitev ustavnih načel, ki so temelji demokracije. Ta borba slovenske manjšine se, kot pozitiven dejavnik, vključuje v splošni boj demokratičnih množic in delavskega razreda po vsej Italiji. Koalicija levega centra se bo morala po besedah Lovrihe sprejeti s predlogi leve opozicije v prid slovenski manjšini. S temi predlogi se bodo morale pomeriti predvsem tiste sile, ki tudi znotraj levega centra čutijo potrebo, da se pristopijo k dejanskemu reševanju konkretnih vprašanj italijanske družbe. Lovriha je s tem v zvezi omenil predloge, ki so bili izrečeni v deložnem svetu, resolucijo v prid beneskih Slovencev in zakonske predloge slovenskega poslancev, izvoljenega na listah KPI. Zasedanje je otvoril senator Terracini, za predsedniško mizo pa so bili senatori Parri, senator Valori, poslanec Ingrassia, poslanec Ceravolo, poslanec Vecchiotti in nekateri drugi. Senator Terracini je dejal, da je treba v sedanjem zapletenem položaju poslušati zahteve širokih ljudskih množic, ki se hočejo vključiti v okvir republiške ustave.

Daljšje poročilo je imel senator Parri, ki je ugotovil, da je treba odločne korake na pot napredka in svobode. Po posegu številnih govornikov v razpravo so odobrili resolucijo, v kateri poudarjajo, da so letošnje majske volitve dokazale učinkovitost delavskega porota. Nato je govor o nekaterih konkretnih zahtevah za okrepitev deložnega napredka in za levičarski prekrsek v italijanski družbi. V tej zvezi so izdali tudi poziv za enotnost vseh levičarskih sil.

Deželni svetovalec Dušan Lovriha je poročal o perečih vprašanjih Slovencev. Zelo verjetna sestava nove vlade bo naslednja: predsednik Rumor (KD), podpredsednik De Martino (PSI), zunanje zadeve Nenni (PSI), notranje zadeve Restivo (KD), sodstvo Bosco ali Gava (KD), finance Reale ali Preti (PR ali PSI), zaklad Colombo (KD), proračun Preti (PSI), obramba Gui ali Tanassi (KD ali P. SI), šolstvo Piccoli (KD), javna dela Mancini ali Natali (PSI ali KD), kmetijstvo Sedati ali Restivo (KD) promet in civilno letalstvo Scalfari ali Natali (PR ali PSI), znanost in Russo (KD), industrija Auricchi ali Ferrari Aggradi (KD), delo Brodolini (PSI), zunanja trgovina Giolitti ali Donat Catten (PSI ali KD), trgovina morarica Snagnoli ali Natali (KD), državne uprave Mancini ali Ferrari Aggradi (PSI ali KD), zdravstvo Mariotti (PSI), turizem in predstave Forlani ali Gatto (oba KD), znanstvena raziskovanja Misasi (KD), posebne naloge Piccioni (KD), reforma uprave Zannier (P. SI), parlamentom Scaglia ali Forlani (KD).

Po teh predvidevanjih bo PSI prejela devet ministrstev, od katerih bo odpadlo 4 Nemljevi skupini, 3 Martinijevi in 2 tanassijskemu mestu za ostane prazno mesto za Giolittija, ki pa ima za seboj borbeno, pa čeprav maloštevilno, skupino. Nič manj zapleten pa ni položaj med demokristijani, kjer so notranji spori še mnogo otrejti in kjer se vrši bitka z izrazito nasprotnimi stališči.

Zaradi tega še vedno negotovo, če bo jutri Rumor lahko je predložil Saragatu sestavo nove vlade, čeprav so se tri večinske stranke dogovorile o programu in tudi o vrstnem redu reševanja kritičnih vprašanj.

V zvezi z vestmi o novi vladi je podal ostavko predsednik »Confagricoltura« dr. Alfonso Gaetani, kar je utemeljil z vladnim programom, ki govori o spremembah glede »Fede-«.

Danes so se sestale sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL, ki so pričele preučevati novosti v zvezi s pokojniskim sistemom. Tri sindikalne organizacije bodo izdelale osnutke skupne resolucije, ki se bo nanasala na reformo pokojnin v zvezi z vladnimi obveznostmi.

Predvideni predsednik vlade Rumor se je danes sestel s tajnikom PRI La Malfo in kasneje s tajnikom Ferriem, s katerima je obravnavala sestavo nove vlade.

Na Sardiniji se je pričela splošna stavka v zvezi z razdelitvijo plačilnih področij.

Vesdrževne sindikalne organizacije so proglasile 48-urno stavko izločbenec veleblagovnic, ki bo 21. in 22. decembra v zvezi z zahtevami za obnovitev delovne pogodbe.

Britanski odgovor na sovjetske obožbo

LONDON, 10. — Nocoj so objavili odgovor britanske vlade na sovjetsko spomenico. Britanska vlada zavrača sovjetske obožbo, češ da je izkoristila vdor v CSSR kot izgovor za menjanje svoje politike. Nasprotno, je rečeno v odgovoru, britanska vlada želi nadaljevati svojo politiko, da bi dosegla boljše razumevanje med dvema državama in obdržalo dejstvo, da je bil od sedaj doslej napredek prekinitven s sovjetsko invazijo v CSSR, ki je suverena in neodvisna država in članica OZN. Pred invazijo je bilo predloženo sovjetski vladi, da bi tak nastop proti CSSR nebižno vplival na angleško-sovjetske odnose.

Britanski odgovor zavrača tudi sovjetsko obožbo, da je britanska vlada skušala prekiniti stike med dvema vladama in med prebivalstvom obeh držav, in dodaja, da je potrebno sodelovanje na tistih sektorjih, kjer je sodelovanje mogoče. Odgovor zavrača tudi obožbo o sovražni propagandi in dodaja, da če bi sovjetska vlada pozitivno odgovorila na predlog sveta NATO za izboljšanje odnosov z vzajemnim zmanjšanjem oboroženosti in, bi se stanje lahko znatno izboljšalo.

«Mediterkongres»

ZAGREB, 10. — V Zagrebu se je večeraj končalo 3. zasedanje mednarodnega združenja organizacij in kongresnih mest Sredozemlja (Mediterkongres). Na zasedanju, katerega so se udeležili zastopniki kongresnih mest Sredozemlja, so določili najvažnejše bodoče naloge združenja, katerega osnovni cilj je razvijati tako imenovani kongresni turizem. Osnovna značilnost tega združenja, ki je bilo lani ustanovljeno, je izkoriščanje priložnosti, da mednarodne kongrese in druge mednarodne sestanke, ki večinoma nje bodo v glavni sezoni, kar omogoča boljše izkoriščanje hotelskih zmogljivosti zunaj sezone. Znano je namreč, da je vsako leto na svetu okrog 2 do 3000 raznih kongresov. Med 27 mest ustanoviteljev Mediterkongresa je 14 držav Evrope in Afrike je tudi šest jugoslovanskih mest (Zagreb, Ljubljana, Dubrovnik, Opatica in Reka).

V Zagrebu je bilo pred kratkim ustanovljeno združenje kongresnih mest Jugoslavije.

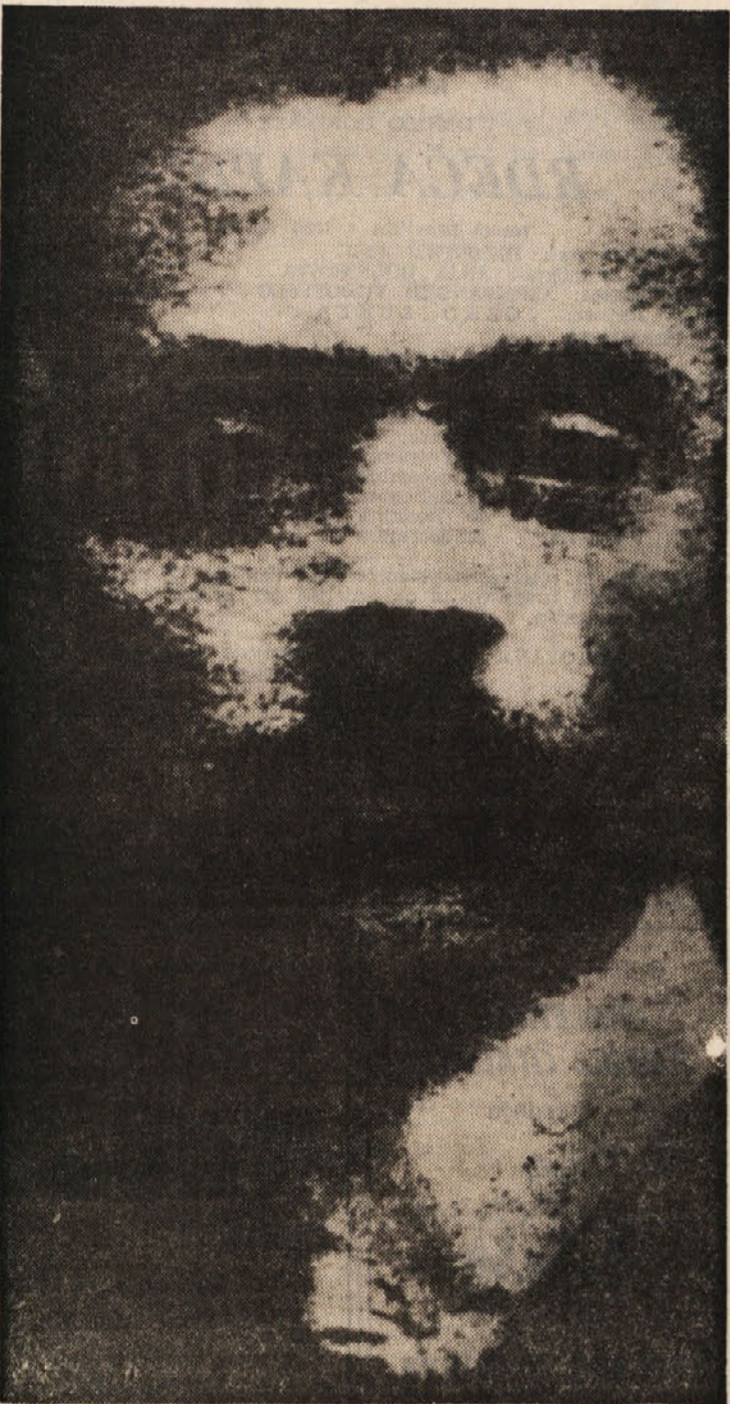
SAN SEBASTIAN, 10. — Javni tožilec španskega vojaškega sodišča je zahteval smrtno kazen za 3 Baske, obtožene terorističnih dejanj. Obtoženci pridejo pred sodišče v četrtek.

NEW YORK, 10. — Varnostni svet OZN je odobril podaljšanje bivanja varnostnih sil OZN na Cipru do 15. junija prihodnjega leta.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Danes pred petdesetimi leti (11.XII.1918) je umrl Ivan Cankar

Ivan Cankar iz fotografске zbirke Ivana Vesela iz l. 1905

Če bi se hoteli danes Ivanu Cankarju, ki ga je pred petdesetimi leti neizprosna usoda iztrgala iz slovenske sredine in za večno ugalsla njegov umetniški genij, če bi se mu hoteli danes primerno oddolžiti za to, kar nam je ustvaril in zapustil, bi vsaka beseda bila preskromna. Nemocno postane pero že sprlo same misli na njegovo orjaško delo, ki ga je zmogel opraviti na svoji prekratki življenjski poti, prapjaoč tako veličanske energije iz tako šibkega telesa.

Nepopravljiva je bila škoda, ki jo je z njegovim smrtjo moral utrpeti slovenski narod. Velikanska vrzel je zazijala na sicer plodni nivi slovenske umetniške besedne tvornosti in ni bilo lahko zamašiti. Toda nepovratno je odšel velikani, ki je kot redko kdaj ljubilo svojo slovensko zemljo, svoje ubogo, majhno in sredi burnih tokov zgodovine tako neobojno in ogroženo slovensko ljudstvo.

Zivljenje mu ni bilo naklonjeno, ni mu posredovalo ne priznanj ne nagrad, bilo je resnično s trnjam in ne z rožicami mladosti. Ze od najbolj zgodnje mladosti je pil je iz čase pelina, a ljudje, tisti ljudje, ki se je zanje trudil in jih ljubil, do njega niso nikoli prizanesljivosti vse do dne, ki je zatisnil svoje utrjene oči. Tembolj bridko je prav kmalu bil njihovo spoznanje o lastni kratkovidnosti in o krivici, ki so mu jo v preveliki meri bili storili in je tako usodno pospešila njegovo smrt.

O mehkejši hrbenici in bolj prilagodljivi doslednosti, bi bil s svojo inteligenco dosegel vse, česar ni imel. Toda za to ni bil ustvarjen. V njem je bilo vse preveč človeškega, vse preveč resnično in posezno slovenskega, vse preveč je bilo v njem odpora do krivice in nepočestnega hrepenenja po pravici. Cankar je sovražil krivico, sovratil je nasilje, laž, farizejstvo in lizanje peta.

Cankar je enkrat predstavniki zvestobe svojemu narodu. Njemu je — lahko rečemo — poveslil samega sebe, svoj mladost in vse svoje delo. Samo zanj je bil opravljal tako velikansko garanje s svojo monumentalno ustvarjalno močjo je posegel v naš narodni jezik in ga dvignil na mojstrsko ravnanje, kakor Antei se je spoprijel za svoje nesebečne družbene, cloveške in narodne ideale, ki jih je osebnio in v vseh svojih delih hrabro izpovedoval in ni od njih odstopal.

Cankar in slovenstvo je tema, za katero bi bila premalo omer, knjiga. Zanj se je vemo mer, v nemalno samo kot umetnik, v svojih umetniških delih. Ogromna večina njegovih pripovednih tem — razen nekaterih, nanašajočih se na njegova dunajska leta — je bila postavljena v slovenski prostor med slovenske ljudi, med najbolj ponižane in razžaljene slovenske ljudi. Med temi se ne odvijajo samo njegovi romani in crtice, ampak tudi njegove drame. Cankar se je nasploh bolj nagibal k romanu in dramam kot pa k liriki, kar je izhajalo iz tega, da je bil njegov odnos do življenja tako reformatorski kot obenem tudi revolucionaren. V svojem pisanju je bil izraden stilist in v svojo umetniško prozo je pritegnil kar najbolj široko plast takratnega ljudskega besedišča. V ta svoj zlatni slovenski jezik je Cankar znal kot nihče drug zajeti celotno podobo tedanje slovenske stvarnosti od gostilne do šole in cerkve, kakor tudi njen globinski refleks v slovenski duši. Ta slovenska duša je z njegovo pomočjo spregovorila s široko neposnemljivo simboliko: spomnilo se njegovih klancov, njegovih predmestnih krcem, ljubljanske cukrarne, njegovih procesij, zasajane slovenske pokrajine itd. Toda to ni bilo iskanje kakih larpur-larističnih efektov, ampak izraz globokih narodnih in socialnih idealov. In tudi ni slučajno, če je ta simbolika povečini odeta v neko slovesno otopelost, saj so njeni nosilci v glavnem izgarane slovenske matere, slovenski Kačurji in hlapci Jerneji, slovenske sirote...

Zaradi tega tudi ostaja Cankar kot umetnik in clovek tako aktualen se zlasti nam zamajski Slovincem, saj smo tako oni v Italiji kot na Koroskem, se daleč od tega, da bi se ne mogli več čutiti razžaljeni in ponižani. Naša usoda je še vedno presenetljivo podobna usodi njegovih junakov, ki iščejo svojo pravico, da je ne našlejo. In kakor ima danes vsa Slovenija dovolj razlogov, da proslavlja njegov spomin, tako jih imamo v morda še večji meri tudi mi Slovenci v zamejstvu, ki nam je še zmeraj življenjska naloga ohranjati svojo narodno bit in svoj materin jezik. Vračajmo se torej, kadarkoli moremo, k neusahljivemu vrelcu njegovih idealov in čistemu studencu umetniške lepote njegovega jezika, slovenskega jezika, ki ga je on dvignil do najvišjih vrhov popolnosti.

D. F.

«To dolgo pričakovanje je nekaj tako morečnega, da je clovek čisto nespasen za vsako večje delo. Dobrajno pišem, članke o umetnosti itd., da se držim pokonci».

Slovenski umetnik nima v vsej domovini niti toliko kredita, kakor najslabše plačniki zidarji pomočnik. To ni sramota za umetnika, temveč za domovino, ki še zdaj ne ve, da potrebuje tudi umetnik strehe, jedi in pižaje.

«Pisateljsko podporno društvo», ki ima 29.000 kron premoženja, je sklenilo, da bo podpiralo sanovdove in sirote pisateljev. Ob tem pa je pozabilo, da se pisatelj, če nima druge solidne službe, sploh ne more ženiti. Pozabijo nadalje, da strada in prezeba cela vrsta mladih moči. V tem «pisateljskem» društvu ni namreč — niti enega pisatelja!

Kaj bi vse to pravil — saj je dovolj znano in lamentirano tudi ne pomaga nič! — (Iz Cankarjeve pisma tajniku Mohorjeve družbe 2. aprila 1910)

Cankar na odru Slovenskega gledališča

Doslej so bila uprizorjena dela: Hlapec Jernej in njegova pravica, Kralj na Betajnovi, Hlapci, Za narodov blagor, Pohujšanje v dolini šentflorjanski; skoraj gotovo bo naslednje delo «Lepa Vida»

Cankarju je Slovensko gledališče v Trstu vedno posvečalo posebno pozornost in to ne samo iz objektivno zgodovinsko-umetniških razlogov, saj je Cankar brez dvoma največji slovenski dramatik, temveč tudi iz zgolj čustvenih nagibov. Cankar je namreč čutil posebno nagnjenost do Trsta in njegovih ljudi, katerim je še zlasti v svojih govorih namenil izredno lepe in plemenite besede.

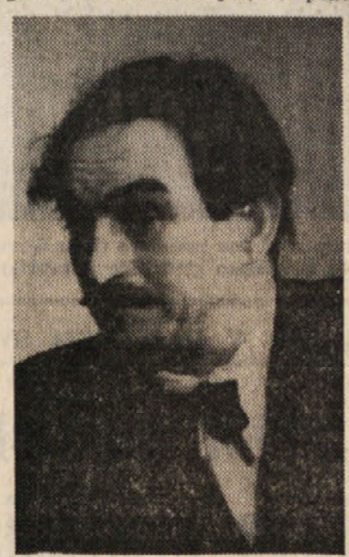
Ni torej zgolj slučaj, da je bila že prva premiera po osvoboditvi v znamenju Cankarjevega imena. V režiji tedanjega ravnatelja gledališča Ferda Delaka in v njegovi dramatičizaciji smo tržaški Slovenci prvič po dolgem fašističnem nasilju zaslišali na odru slovensko besedo iz trpkih ust hlapca Jerneja. Bilo je 2. decembra 1945 v gledališču La Fenice. Kdor je prisostvoval tistemu večeru, si še zdaj ob samem spominu briše solze od velike ganjenosti.

Povojno gledališko življenje v Trstu se je torej popolnoma pravilno obnovilo s Cankarjevo mislijo in tej misli je na splošno ostalo zvesto do danes. Že dve leti kasneje je v režiji Jožeta Babiča prišel na oder «Kralj na Betajnovi», ki je prav tako doživel nepozaben sprejem. In enakega toplega sprejema so bili deležni tudi «Hlapci» že v naslednji sezoni 1948-49. Tudi tokrat je kot režiser nastopil Jože Babič, kateremu gre prav gotovo glavna zasluga, da je Cankarjeva umetnost spet našla pot v Trst in vsaj za čas predstave nudila Tržačanom magičen občutek, da ni bilo nobene fašistične prekinitve v napredovanju slovenske kulture v zamejstvu.

Naslednja Cankarjeva uprizoritev je bila v sezoni 1950-51. Zapupana je bila režiserju Slavku Annu, ki je skrbno in v marsikaterem pogledu celo mojstrsko pripravil «Za narodov blagor». Premiera je bila v Avditoriju 21. aprila 1951. Niti dve leti kasneje je Jože Babič spet segel po Cankarjevi umetnosti in režiral «Pohujšanje v dolini šentflorjanski». Bila je ta morda najlepša Cankarjeva predstava v izvedbi Slovenskega gledališča v Trstu, saj je Babič vložil vanjo svojo že popolnoma zrelo umetnost in vso svojo duhovito domiselnost. Uspeh seveda ni mogel izostati. O njem pričča med drugim tudi veliko število ponovitev.

Po tej uprizoritvi nastopi dolga doba enajstih let, v katerih ni nobenega Cankarjevega dela na repertoarju Slovenskega gledališča v Trstu. Upoštevati pa je treba, da ni kazalo ponavljati istih Cankarjevih del za isto generacijo gledaliških obiskovalcev, saj bi to, spričo sorazmerno omejenega repertoarja, šlo na račun vseh drugih kulturnih činiteljev, ki prav tako odločno kot čustveni vplivajo na sestavo gledaliških repertoarjev. Toda že leta 1965 so se novi generaciji v Kulturnem domu v režiji Branka Gombača spet predstavili «Hlapci», s katerimi se začinja nova serija Cankarjevih uprizoritev. Da je to res,

nam lahko priča tudi letošnji «Cankarjev večer», na katerem bosta Mira Sardočeva in Stane Starešini recitalna izčrpen izbor iz Cankarjeve proze in poezije.

Rado Nakrst kot Jernej v «Hlapcih» (sezona 1948-49)

V triindvajsetih letih delovanja je torej Slovensko gledališče v Trstu dovolj prepričljivo pokazalo svojo zvestobo največjemu slovenskemu dramatik. Če pa ni moglo odigrati prav vseh njegovih del, je to pripisati skoraj izključno objektivnim oviram in še posebno težavam v zvezi z zasedbo. Največja skrt vseh režiserjev, ki so se doslej ukvarjali s Cankarjevo dramatikom v Trstu, je bila namreč prav ta, da nudi izredno velikim ljubiteljem Cankarjeve umetnosti, kakršni smo Tržačani, predstave, ki naj bi bile v vsakem pogledu vredne velikega Cankarjevega imena. Prav iz tega razloga ni na primer doslej prišla na oder Slovenskega gledališča v Trstu «Lepa Vida». Toda v teh zadnjih letih se je tudi v tem pogledu marsikaj spremenilo. Zato je skoraj gotovo, da bo prav «Lepa Vida» naslednje Cankarjevo delo na repertoarju našega gledališča

Stane Starešini kot Jernej v «Hlapcih» (sezona 1965-66)

JOSIP TAVCAR

Naslovna stran prve izdaje Pohujšanja v dolini šentflorjanski. Knjigo je založil, kakor toliko drugih Cankarjevih, Lavoslav Schwentner v Ljubljani leta 1908

IZDAJE CANKARJEVIH DEL OB OBLETNICI SMRTI PISATELJA

Faksimile knjige «Erotika» iz l. 1899 «Beseda Ivana Cankarja» v 3 izdajah

(Prvo je izdala Državna založba Slovenije, drugo Mladinska knjiga)

Hvale vredno je, kako so se slovenske založbe ob 50. obletnici smrti Ivana Cankarja pripravile na to obletnico in kako so jo postale z nenavadno velikim številom raznih izdaj Cankarjevih del. Na drugem mestu poročamo, da je Državna založba izdala osmo knjigo Cankarjevega zbranega dela in da bo v kratkem izdala še drugo in četrto knjigo tega velikega, na trideset knjig predvidenega opusa. Ista založba je izdala dvojezično Belo križančeno, obenem pa Hlapca Jerneja v angleškem prevodu Sidonije Jasrasove. Toda tudi založba Mladinska knjiga ne zaostaja. Pravzaprav bi lahko rekli, da tekmuje z Državno založbo in da je to kulturno tekmovalstvo bilo več kot uspešno, saj je prineslo na slovenski knjižni trg vrsto novih knjig Cankarjevih del. Ne bi posebej omenjali, da je Mladinska knjiga lani izdala sedem knjig obsega, ki jih izdala sedem delo Ivana Cankarja v zbirki Naša beseda in da bo prav v teh dneh zaradi tega, ker so knjige pošle, dala na knjižni trg ponatis te izdaje. Tako bo znova dobili v nakladi 5000 izvodov sedem knjig najboljših in najzanimivejših Cankarjevih stvaritev. Toda ob obletnici Cankarjeve smrti, ki je letos postala neke vrste kulturni praznik, moramo posebej zabeležiti dve izdaji te podjetne založbe: faksimile Cankarjeve Erotike in pa Besedo Ivana Cankarja. Ti dve knjigi pa zaradi svoje pomembnosti zaslužita posebno mesto v naših knjižnih pregledih.

Mladinska knjiga izdaja posebnostno knjižno faksimilov z naslovom Monumenta litterarum slovenicarum. V tej zbirki, ki jo s sodelovanjem Marje Boršnikove in Branka Berčiča ter organizacijskega urednika, založbe Martina Znidaršiča ureja Alfonz Gspan, je izšlo doslej že troje del: Poezije Fr. Prešerna, Prešernov Krst pri Savici in Gregorčičeve poezije iz leta 1882. Četrty zvezek, faksimile časopisna Vaje je nekoliko v zamudi, peti zvezek pa prinaša Cankarjevo Erotiko. To je tista Cankarjeva Erotika, ki je kot prva Cankarjeva pesniška zbirka izšla leta 1899 v Ljubljani pri založbi Kleinmayr in Bamberg in zbudila ogorčenje katoliških krogov, da je ljubljanski škof Jeglič kupil skoraj vso naklado, okrog 700 do 1000 izvodov, in jih sežgal. Razumljivo je, da je zato prva izdaja Erotike, enovite pesniške zbirke, v kateri so vse pesmi razen šestih izrazito ljubzenske, in ki pomeni začetek nove dobe v slovenski literaturi, danes pravzaprav redkost. Res je, da so pesmi Erotike izšle tri leta kasneje v drugi izdaji, toda prva izdaja, ki je doživela tako nemilo usodo v slovenski ozkosrčni javnosti, je nekaj docela posebnega. Zato je založba prav ob obletnici avtorjeve smrti namenila slovenski javnosti v reprodukciji originalne izdaje, da s to izdajo oživi spomin na prvo in edino Cankarjevo zbirko, na samega Cankarja in da spomni današnji slovenski javnost na nevdružne razmere tedanjega časa. Faksimile Cankarjeve

Erotike predstavlja se to posebno, da ne gre za faksimile rokopiisa, ki sicer ni ohranjen, temveč natisnjene knjige. Založba pa je poskrbela tudi za spremno besedo, ki jo je napisal France Bernik, urednik poezije v zbirki Cankarjevega zbranega dela. Ta spremna beseda O nastanku in usodi Cankarjeve Erotike pojasnjuje vse okoliščine v zvezi z nastankom pesniške zbirke, vse okoliščine v zvezi s samo knjižno izdajo, posebej pa se odmeve te izdaje pri slovestveni kritiki tedanjega časa. Morda so prav ugotovitve o tedanji kritiki še najbolj zanimive in značilne za tedanji čas. Avtor namreč ugotavlja, da je bila Erotika deležna odklonilne kritike ne samo pri katoliških, temveč tudi pri liberalnih krogih, ki so sicer obojalo škofovo nekulturno početje s sežigom pesniške zbirke. Zamudimo pa je, da je tedanja kritika ugotavljala tudi neekonomičnost in nerazumljivost Cankarjeve lirike, da je torej tudi pred petdesetimi leti slo za očitek, ki jih dandanes silimo na račun moderne poezije današnjega časa.

Faksimile prve izdaje Cankarjeve Erotike bo v svoji elegantni opremi seveda posebna poslastica za bibliofile in za vse častilce Cankarjeve umetnosti.

Druga, nič manj zanimiva izdaja je Beseda Ivana Cankarja, ki jo je pripravil Boris Merhar. Pravzaprav govorimo lahko o treh

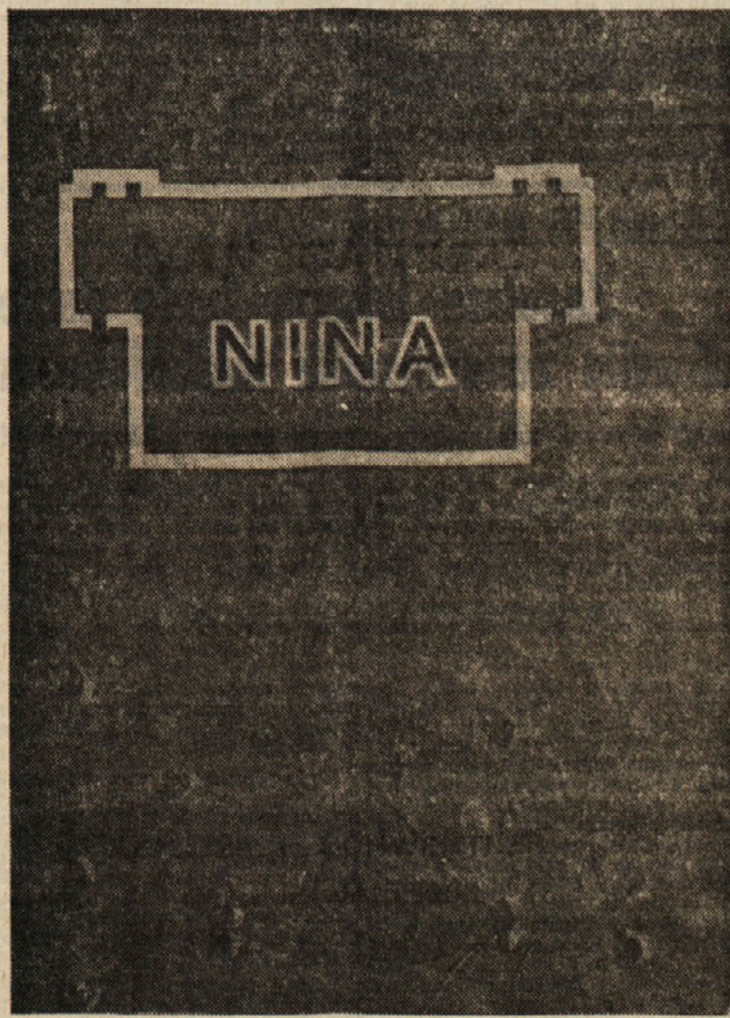
knjigah, ali treh izdajah vsebinsko iste knjige. Izdaja velikega formata je darilna izdaja. Na ščitnem ovitku prinaša podobo Ivana Cankarja iz leta 1905 iz fotografске zbirke Ivana Vesela. Druga knjiga je izdaja v Kondorju s Cankarjevo podobo iz leta 1915. Tretja pa je miniaturna izdaja. Ta je natisnjena v posebnem papirju in vezana na svilo, je pa sicer brez slike. Vsebina vseh treh izdaj je enaka.

Beseda Ivana Cankarja je po

besedah samega avtorja svojevrsen, morda celo drzen poskus, z odkloni Cankarjevih del predstaviti vsi raznolikost Cankarjeve proze in njegovega miselnega bogastva. V skopem obsegu ene same knjige skuša ta izbor, ki obsega komaj štiri odstotke celotnega Cankarjevega opusa, predstavitv pisatelja in vso raznolikost njegovega dela. Takih predstavitev pri nas še ne poznamo, pomajmo pa jih v svetu. Toda pri Cankarju je to posebnost, da imamo pri njem sorazmerno malo lapidarnih izrekov, ki bi jih bilo mogoče omejiti na en stavek. Zato ta izbor ne obsega samo posebnih stavkov, temveč 240 daljših ali krajših tekstinov, ki so vzete iz vseh Cankarjevih knjig razen iz Jakobu Rude, v celoti pa iz 112 njegovih leposlovnih in drugih spisov ter 18 pisem. Seveda je avtor ta izbor iz Cankarjevega bogastva razdelil na tri razdelke, po osnovnih motivih Cankarjeve umetnosti (Mati-Domovina-Bog) oziroma na enajst poglavij, ki vsebujejo motivno in izpovedno sorodno uglasene odlomke, ki naj bi predstavili vse poglavitne in najznačilnejše poteze Cankarjeve ustvarjalne osebnosti obenem s podobo časa in razmer. Seveda je tak poskus prikazati najznačilnejše misli Cankarja v odklonih subjektivno pobarvan v

Sl. Ru.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Še ena prva izdaja. Tudi Nina je založil L. Schwentner, in sicer l. 1906; prej je še izdal osem Cankarjevih knjig

Radio Velebit

SREDA, 11. DECEMBRA 1968

TRST A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.30 Jutrzanja glasba - 11.40 Sola - 12.00 Igra Morgan - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Safredov orkester - 17.35 Poljudna enciklopedija - 18.30 Sola - 18.50 «Rezijska pripovedna pesem o godcu pred peklorom» - 19.10 Higiena in zdravje - 19.15 Melodije - 20.35 Simf. koncert - 21.10 Za vašo knjižno polico

TRST
12.05 G. Langone - 12.25 Tretja stran - 13.55 Drugo dejanje opere «Samson in Dalila».

KOPER
6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila 7.10 Jutrzanja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Ansambel N. Riddle - 10.45 Plošče - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Nove plošče - 14.30 Ritmi - 15.00 Prenos RL - 16.30 Otroški kotiček - 16.45 Opera glasba - 17.40 Plesna glasba - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Ansambel Denny Martin - 22.10 Jazz - 22.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutrzanje pesni - 9.10 «Lucia di Lammermoor» - 9.35 in 11.08 Ure glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 14.45 Nove pesmi - 16.30 Moretti in Al Bano - 17.10 Program za mladino - 19.13 Honoré

de Balzac: «Gospodična Mignon» - 19.30 Luna park - 20.15 A. Torelli: «Fragilita» - 21.45 Simfonični koncert.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Lahka glasba - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Rossini - 13. nad. - 10.40 Glasba po željah - 11.40 Pesmi desetletja - 14.05 Juke box - 15.15 Koncert - 16.00 Popolnanski sporod - 17.35 Enotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.00 Pisan sporod - 21.10 Jazz - 22.40 Ameriške plošče.

III. PROGRAM
10.00 Opera glasba - 10.30 Čajkovski - 12.20 Komorna glasba - 13.00 Simf. koncert - 14.30 Sopranistka Ely Arnelina in pianist Jörg Demus - 15.55 Sodobni skladatelji - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Koncert - 20.30 Filozofske vede v Italiji.

FILOFUZIJA
8.00 Faure, Cherubini, Čajkovski in Poulen - 10.53 Recital kvarteta Tatari - 13.30 Plošče - 14.05 Sodobni skladatelji.

SLOVENIJA
6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.15 Poročila - 6.50 Danes za vas - 7.25 Telesna vzgoja - 7.45 Informativna oddaja - 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Pisan svet pravljic - 9.10 Skladbe za mladino - 9.30 Orkester Parris Mitchell - 9.45 Holandske pesmi - 10.15 Pri

vas doma - 12.10 Leoš Janáček: «Vlaški plesi» - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Koncert za odhiti - 15.20 Glasbeni intermezzo - 15.40 Ivan Prijatelj: Domovina, glej umetnik - 16.00 Vskan dan za vas - 16.15 Mladina sebi in vam - 18.15 Kitarski trio Staneta Kranjca - 18.40 Naš razgovor - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Orkestralna glasba - 21.30 Prenos proslave ob 50-letnici smrti pisatelja Ivana Cankarja - 22.15 Jazz - 23.05 Ivan Cankar: Moje življenje - 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

ITAL. TELEVIZIJA
13.30, 17.30, 20.30, 23.00 Dnevnik - 10.30 in 15.00 Sola - 12.30 Otrok v šolski dobi - 17.00 Giocagio - 17.45 Program za mladino - 18.45 Znanost in tehnika - 19.15 Marconi - 19.45 Sport in kronike - 21.00 Zgodovinski dokumenti - 22.00 Sportna sreča.

II. KANAL
19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Film: «La notte delle spies» - 22.30 «Le Corbusier».

JUG. TELEVIZIJA
9.35 TV v soli - 14.35 Kongres ZKS - 18.00 Pisani trak - 18.20 Ne črno ne belo - 19.05 Glasbeni laboratorij - 19.45 Cikcak - 20.00 Dnevnik - 20.30 Ob 50-letnici smrti I. Cankarja - 21.50 Z lokom nad leva - film - 23.10 Poročila s kongresa.

Vreme večeraj: Najvišja temperatura 4,5, najnižja 1,3, ob 19. uri 2,8 stop. zračni tlak 1007,7 narašča, veter 34 km severovzhodnik, burja s sunki 80 km/h, vlaga 48%, nebo 4/10 pooblačeno, morje razburkano, temperatura morja 11,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 11. decembra DANIJEL
Sonce vzhaja ob 7.46 in zahaja ob 16.21 — Dolžna dneva 8,45 — Luna vzhaja ob 22.32 in zahaja ob 11.58
Jutri, CETRTEK, 12. decembra ALJOSA

OBISK VIETNAMSKÉ SINDIKALNE DELEGACIJE

Veličastna manifestacija v kinu «Ritz» izraz solidarnosti z borbo Vietnamcev

Obiski v Rižarni, pri županu in na deželi - Sprejem v hotelu «Milano» z udeležbo številnih predstavnikov delavcev

Včeraj jutraj je prispela v naše mesto delegacija severovietnamskih sindikatov, ki se te dni mučijo v Italiji na povabilo CGIL. Vodi jo sam predsednik sindikalne zveze DVH Quang Quoc Viet, ki je skupno z drugimi delegati obiskal predstavnike tržaških oblasti in se udeležil večer solidarnostne manifestacije z vietnamskim ljudstvom, ki je bila v kinu «Ritz».

Delegacija je, kljub mrazu, najprej obiskala Rižarno pri Sv. Soboti in se poklonila žrtvam nacističnega terorja, ki so darovali življenje za iste smotne, za katere se danes bori junaško vietnamsko ljudstvo. Med ogledom tega strašnega spomenika iz nedavne preteklosti so Vietnamci bili vidno ganjeni.

Od tod so v spremljevalni tržaških sindikatistov Calabrie, Burla in članov tajništva CGIL Guerra in Vercellina obiskali tržaškega župana, ki jim je v ljubeznivo sprejel in jim daroval grafiko s katedralo Sv. Justa. Župan je izrazil upanje, da bo v svetu prevladal mir, kar si se posebej želi prebivalstvo našega mesta.

V svojem pozdravu je Quang Quoc Viet omenil pravkar obiskano Rižarno in žrtve tržaškega prebivalstva, kateremu je želel uspeha v borbah za boljšo bodočnost.

Opoldne je delegacija sprejela v imenu deželne vlade podpredsednik Moro. Popoldne je tržaška delavska zbornica organizirala v hotelu «Milano» sprejem, ki so se ga udeležili predstavniki tržaških delavcev, notranjih sindikalnih komisij, večjih tiskovnih in drugih. Od tod je delegacija šla v kino «Ritz», kjer je nato bila solidarnostna manifestacija, ki se je je udeležilo veliko število ljudi.

Vietnamski sindikalisti so se poselili za govorniško mizo, dvorana pa je bila okrašena z rdečimi zastavami vseh tržaških sindikalnih zvez, vietnamsko in italijansko zastavo. V imenu tržaških delavcev je najprej spregovoril tajnik Nove delavske zbornice Calabrie in v slovensčini Franc Gombac. Za njim je v dvorani, ki je bučala od navdušenja, ko so mladinci začeli skandirati ime Ho Ci Minha, spregovoril Quang Quoc Viet. Govoril je v polju vietnamsčini, a so njegove besede prevajali v italijansko. Zahvalil se je za izkazano gostoljubje, ki ga je delegacija bila deležna v vseh italijanskih mestih. Orisal je borbo vietnamskega ljudstva, ki je privedla do prvega stvarnega uspeha, prekinitve bombnih napadov na Severni Vietnam. Vendar, je vzkliknil govornik, se borba ni končala, ker so imperialecni trmast in ker se predstavniki lukovnega režima upirajo.

Za vietnamskim predstavnikom je spregovoril tajnik CGIL Mario Dió. Med govori so prisotni v dvorani sledili v gledanju posameznih sindikalnih zvez in nabrali večjo vsoto denarja. Denarna zbirka za Vietnam, ki se bo nadaljevala po tovarnah in delavnicah, je že snodi dosegla nad 400.000 lir.

Po prihodu na železniško postajo je vietnamski sindikalni delegaciji priredil sprejem Sindikat italijanskih železničarjev CGIL

PROTI SPREMENJENEMU STALIŠČU DELODAJALCEV

Dveurna stavka delavcev v vseh obratih Italcantieri

Oktober meseca so predstavniki podjetja pristali na pogajanja za zvišanje prejemkov, sedaj pa so se premislili

Včeraj so ob 14.15 delavci vseh obratov Italcantieri zapustili delovna mesta. Stavka je bila razpisana s strani sindikata kovinarjev FIOM in CGIL napovedala stavko Italcantieri je s sporazumom na Interindu 21. oktobra pristal na pogajanja s sindikati glede zahteve delavcev po izboljšanju prejemkov. T. prejemki naj bi se zvišali s prvimi januarjem 1969. leta, za sedanje razdobje pa naj bi delavcem izplačali enkratni znesek (eu-na tantum) 19.000 lir. Sedaj pa je ravnateljstvo Italcantieri naenkrat spremenilo svoje stališče ter izjavilo, da ne pristaja na izboljšanje delavskih mest. Stavka je dvorano uspešno popeljala.

Včeraj popoldne so se stavkojoči delavci sestali na skupščini na sedežu sindikata v Ul. Ponders 8, kjer so razpravljali o nastalem položaju in sprejeli skiepne bodoče akcije.

Zborovanja KPI

Danes ob 20. uri bo v veliki dvorani Ljudskega doma v Ul. Ma-

Ob zaključku zborovanja je še enkrat spregovoril Calabrie, ki je vietnamskemu predstavništvu izročil dar tržaškega delavstva: srebrno tržaško helebardo na belem kraskem kamnu ter album s prizori iz delavskih borb iz zadnjih let. Na zadnji strani albuma pa so slike prvih slovenskih in italijanskih žrtv fašizma.

V Slovenskem klubu prof. Tavčar o svojem delu

V Slovenskem klubu je včeraj zvečer prof. Josip Tavčar govoril o svoj tragični farski «Red mora biti», ki jo prav sedaj pripravljajo v gledališču za premiero prve dni januarja. Avtor je najprej pojasnil svoje stališče do obravnave doicentnih problemov (problem Slovencev naslopi ali problem sodobnega človeka), nato pa je razložil smisel tragične farse. Nato je podal dober del vsebine

Sprejem vietnamske sindikalne delegacije pri županu

RESOLUCIJA OBČINSKIH SVETOVALCEV KPI

Osmi oddelek za tbc pri Magdaleni se ne sme niti ukiniti niti skrciti

Oddelek nameravajo spremeniti v vseučilsko kliniko, čeprav so se v njem specializirali za zdravljenje akutne bolezni

Občinski odbor za zdravstvo Blasina je nedavno odgovoril na vprašanja svetovalcev KPI in PSI UP v zvezi z načrti o ukinitvi osemga oddelka za zdravljenje tuberkuloze v bolnišnicah pri Magdaleni, ki naj bi ga spremenili v univerzitetno kliniko. Ta vest je zbudila veliko zaskrbljenost sedanjih bolnikov v tem oddelku in vse javnosti, ki se zaveda važnosti zdravljenja tuberkuloze v našem mestu.

Obdobje je sicer izjavil, da tu občinska uprava nasprotuje ukinitvi tega oddelka, vendar pa je dal vedeti, da bodo oddelek znatno skrcili, kar pomeni, da bodo v njem zmanjšali število razpoložljivih postelj. Razumljivo je, da odgovor ni zadovoljil svetovalcev, ki so poleg drugega zahtevali, da bi morala o tem vprašanju razpravljati najprej svetovalska komisija za zdravstvo, nato pa občinski svet.

Zapora ali tudi zmanjšanje zmogljivosti sedanjega osmega oddelka za tuberkulozo v bolnišnici pri Magdaleni upravičeno zbuja zaskrbljenost med prebivalstvom. Znano je, da je v tržaški občini največja koncentracija tuberkuloznih bolnikov, ki so znatno nad vsrednjim v prejem in da so se zato tržaške bolnišnice skozi dolga leta visoko specializirale v zdravljenju tuberkuloze. Hkrati pa ne smemo pozabiti, da je osmi oddelek bolnišnice pri Magdaleni specializiran za akutne in kronične oblike tuberkuloze in da je ni v deželi druge bolnišnice, ki bi razpolagala s tako specializacijo in vzorno oskrbo za bolnike, ki jim je treba vsaj tlačno pomoč. Če se jim hoče rešiti življenje. V omenjenem oddelku je zdravstveno osebje podnevi in ponoči na razpolago bolnikom; v vsakem nadstropju so bolničarji, ki neprestano bdijo in takoj telefonsko obvestijo službojočega zdravnika, če je treba komu nujno priskočiti na pomoč. Vsega tega ni v ostalih zdraviliščih za tuberkulozo v naši deželi.

V ostalih zdraviliščih, kot na primer tudi v zdravilišču INPS na Trsteniku, zdravijo predvsem bolnike v začetni fazi obolenja, ki ne zahtevajo izrednih in nujnih zdravniških posegov v vseh dnevnih in nočnih urah. Podobno stanje je tudi v ostalih zdraviliščih, kamor pošiljajo mnoge tržaške bolnike, da jim dajo zdravilni INAM. Zaradi tega je v Magdaleni, kjer je oskrbovalnica na višja kot drugod Toda to «varčevanje» socialnega zavoda in pokrajinskega protituberkuloznega zvezništva, je upogotovil svetovalce Fabov v občinskem svetu, je samo namisljeno. Bolnik, ki zdravijo pri Magdaleni, ozdravi v štirih ali šestih mesecih, v ostalih zdraviliščih pa potrebuje tudi eno leto in še več. Zato se tudi dogaja, da pristojne ustanove plačajo delavcem več za enega bolnika v zdraviliščih z nižjo oskrbovalnostjo, kot pa bi plačale za istega bolnika pri Magdaleni, kjer človeka poprej ozdravijo kot drugod.

Sedaj pa hočejo prav oddelek za tuberkulozo pri Magdaleni ukiniti ter ga spremeniti v univerzitetno kliniko, češ da je tako že dovolj mest za bolnike tbc v drugih zdraviliščih. Prvi so se proti tej nameri uprli bolniki sami, ki so poslali pristojnim oblastem protestno pismo z zahtevo, da preprečijo ukinitve tega važnega bolnišniškega oddelka.

O tem vprašanju bo razpravljala komisija za zdravstvo občinskega

svojega dela, pri čemer sta dokrat nastopila igralca Joško Lukeš in Stane Starešič. Občinstvo je z napetim zanimanjem sledilo izvajanjem predavatelja ter njemu in igralcem izrazilo hvaležnost s plaskanjem. (V času, ko se v gledališču delo pripravljajo, do naš list avtorju in njegovemu delu posvetiti več prostora in tedaj bo gotovo napisanega marsikaj od tega, kar smo slišali na včerajšnjem večeru.)

Opozorilo kmetom

Kmetovalce, ki pridelujejo oljke, opozarjamo da morajo do 31. decembra predložiti pokrajinskemu inšpektoratu za prehrano, Ul. Školca 1-2 prijavo o letošnjem pridelku, da bodo lahko prejeli dopolnilno nagrado za letošnji pridelok olja. Kakor je znano, znaša dopolnilna nagrada 268 lir na kilogram. Obrazec za prijavo lahko dobijo kmetje na pokrajinskem inšpektoratu za kmetijstvo, kjer jim bodo tudi pomagali sestaviti prijavo.

Danes popoldne ob 16. uri bo v Kulturnem domu premiera Gorinskove vesele pravljice v treh dejanjih «Rdeča kapica», ki jo je Slovensko gledališče pripravilo za naše malčke

VPRASHANJA IN INTERPELACIJE V DEŽELNEM SVETU

Tudi deželni odbor za demokratizacijo industrijskega pristanišča v Žavljah

Mala in srednja industrijska podjetja v Trstu se morajo prilagoditi novemu položaju

Na včerajšnji seji deželnega sveta so obravnavali samo vprašanja in interpelacije svetovalcev in odbornikov so dali v zvezi s tem kar 17 odgovorov.

Odbornik Dulci je odgovoril Cuffaru in drugim komunističnim svetovalcem na interpelacijo o podaljšanju zakona za upravljanje industrijskega področja pri Žavljah ter dejal, da spada to v pristojnost vlade. Rekel je, da pri tem ni moč govoriti o «nedopustnih privilegijih» in «neustavnih možnostih». Tako imenovane funkcionalne avtonomije (to je, da lahko sama podjetja poskrbijo za nakladanje in razkladanje ladij na tem področju) je podelila bivša ZVU leta 1954 ter jih je leta 1959 podaljšal vladni komisariat.

Kar se tiče zahteve po demokratizaciji upravljanja industrijskih dejavnosti v Žavljah, je deželni odbor za to, če se pri tem misli na zahtevo po razširitvi vodstvenega odbora industrijskega pristanišča, in pristojni odbor za to, da se pripravi osnutek zakonskega predloga ter ga poslaša vladnim organom. Po tem predlogu naj bi bila dežela zastopana v odboru s tremi predstavniki ter sindikalne organizacije prav tako s tremi predstavniki in ne s enim kot doslej. Poleg tega naj bi bili zastopani v odboru tudi dolinska in miljska občina.

Isti odbornik je odgovoril na vprašanje liberalca Traunerja o položaju malih in srednjih industrijskih podjetij v Trstu. Rekel je, da je položaj teh podjetij slab, z njim se ukvarjajo pa jantri in gospodarski organi, da bi našli izhod iz velike zagate. Ladjedelnicu Sv. Marka so preuredili in preurediti in prilagoditi se morajo zato tudi razna podjetja, če hočejo ostati pri življenju. Uspešni se morajo torci na druga področja, ki niso izključno vezana na ladjedelstvo. Na vsa mesta bodo oblasti posredovale v prid podjetnikom, zlasti pa v prid delavcem. Položaj pa ni tako slab, kot se zdi na prvi pogled. Dela za tovarno Grandi Motori so se že pričela in se ukvarjajo tudi v predpisnem roku. Tudi Tržaški arzenal in Sv. Marko bo zagotovil v prihodnosti precejšnje delo. Seveda bodo mala mala industrijska podjetja morala vse sile, da prebrodijo razne težave in se rešijo iz stiske.

Odbornik Varisco je odgovoril na vprašanje komunistov Cuffara in Bacicchia, ki bi rada vedela, kaj menijo deželni odbor glede zadnjega zasedanja o atlantski zvezi v Trstu. Rekel je, da to zasedanje ni motilo deželne uprave, ki je vedno poudarjala mednarodno poslanstvo naše dežele. Svetovalce Cuffaro in Bacicchia je dejal, da so celotno zasedanje v ravnane deželne uprave protislovno, kajti kako je moč odobravati taka vojnoujstavska zasedanja ter hkrati trditi, da se dežela zaveda svojega miroljubnega poslanstva. Cuffaro je dejal, da so celo demokristjanski mladinci na omenjenem zasedanju protestirali.

Odbornik Masutto je odgovoril na vprašanje svetovalca Bergomasa (KPI) o študijah za regulacijo rečic Idrije in Verše. Dejal je, da so te študije opravili ter ugotovili, da je treba ureditve vsega poročja Sočice, kamor spada tudi omenjeni rečici, porabiti 8 milijard lir, pri čemer pa bo treba sodelovati z jugoslovanskimi oblastmi.

Odbornik Giust je odgovoril na vprašanje Mizzaua (KD) in Cecotta (tegnil politični čas) o omenjeni tehnologiji, ki naj bi ga ustanovili v Sesljanju, nekaj dvojnik centra za mehanske vede v Vidmu. Odbornik je dejal, da je ta bojazen ovedč, kajti predvsem CIPE se ni odobrili njegove usnove, poleg tega pa bo področje njegovih raziskav raz-

lično. Vsekakor je bilo v teh vprašanjih precej lokalpatriotizma. Odbornik Masutto je odgovoril na vprašanje svetovalcev furianskega gibanja, kako je s pokrajinsko cesto v dolini Krnate, ki pelje iz Njivice v Mikotino. Rekel je, da je za ta dela že poskrbljeno. Komunisti Baracettiju pa je odgovoril glede zamude pri gradnji brvi čez Tilment v občini Pušja ves. Pri tem je orisal potek del.

Odbornik Stopper je odgovoril na vprašanje svetovalcev iste skupine glede gibanja prebivalstva v deželi. Rekel je, da se je število prebivalcev v 12 letih, to je od leta 1955 do 1967, zvišalo za 6.211 enot, kar je po mnenju svetovalca zelo malo.

Druga vprašanja so se nanašala na razne druge probleme videmske in pordenonske pokrajine.

Gledališča

Verdi
Predstava Busonijevе edzrebanе neveste bo v petek in ne v četrtek, kot so sporočili v začetku. Kot po navadi se predstava prične ob 20.30 za red C za parter in lože ter za red B za galerije. Zasedba bo enaka kot na prejšnjih predstavah.

Kino

Nazionale 15.30 «Astex II Gallico». Technicolor.
Gratitello 16.00 «Tiffany Memorandum». Lita Demick, Ken Clark. Technicolor.
Eden 16.00 «La 13. vergine». Christopher Lee, Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.00 «Comandinos». Lee Van Cleef, Jack Kelly. Technicolor.
Excelsior 15.30 «Sisigore». Ugo Tognazzi, Franco Fabrizi, M. Grazia Buccella G. Moschin. Technicolor.
Ritz 16.00 «Il bastardo». G. Gemma, K. Kinski, C. Auger, M. Lee. Technicolor. Prevedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 15.30 «Il berretti verdi». J. Wayne, D. Janssen, J. Hutton. Technicolor.
Moderno 16.00 «Azione lunare». Jerry Lewis. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «Soldati a pillola». V. Fabrizi, Aroldo Tieri. Technicolor.
Aurora 16.30 «Prudenza e la pillola». Deborah Kerr, David Niven. Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom.

TEATRO «CRISTALLO»

Ul. Ghirlandola 12
Od 11. v 15. decembra 1968 bo gledališka skupina «RAF VALLONE» uprizorila igro «PO GLED Z MOSTA» z začetkom ob 21.15, v nedeljo ob 16.30 in ob 21.15.
19. decembra t. l. bo operetna skupina CALDERONI uprizorila opereto «CIN CI LA», 20. decembra opereto «VESELA DVORNA» in 21. decembra opereto «DEZELA ZVONKOV». Za vse operete je začetek ob 21.15.

Impero 16.30 «Nell'arte di arrangiarsi»

Vittorio Veneto 16.00 «Il caso di Thomas Brown». Steve McQueen, S. Dunaway. Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom.
Garibaldi 16.30 «Il voio della fenice». J. Stewart, P. Finch. Technicolor.
Astra 16.30 «Zorro alla corte del re di Spagna». Technicolor.
Ideale 16.00 «Agguato nel sole». Ivonne De Carlo, P. Hunter, George Montgomery. Technicolor.
Albanzia 16.00 «Agente segreto 771 K». Pa. Robert Mitchum. Technicolor.

SLOVENSKO GLEDALIŠČA V TRSTU

KULTURNI DOM
DANILO GORINSEK

RDEČA KAPICA

vesela pravljica v treh dejanjih
Scenograf: DEMETRIJ CEJ
Kostumograf: ANJA DOLENCEVA
Glasba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Režiser: JOZKO LUKES

PREMIERA DANES, 11. decembra ob 16. uri
PONOVITVE
V četrtek, 12. decembra ob 16. uri
V petek, 13. decembra ob 16. uri
V nedeljo, 15. decembra ob 16. uri
V ponedeljek, 16. decembra ob 16. uri
V torek, 17. decembra ob 16. uri
V četrtek, 19. decembra ob 16. uri
V petek, 20. decembra ob 16. uri
V nedeljo, 22. decembra ob 16. uri

Prodaja in rezervacija vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure. Pred vsako predstavo in ob nedeljah ter praznikih eno uro pred začetkom.

GOSTOVANJE DRAME NARODNEGA KAZALISTA «IVAN ZAJC» Z REKE
Marin Držič

SKOPUH

V sredo, 18. decembra 1968 ob 20.30
Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstave.

Odbor za proslavo STOLETICE KMEČKE ČITALNICE

v Šklednju

Svečana proslava OB STOLETNICI KMEČKE ČITALNICE

v nedeljo, 15. dec. ob 16. uri v kinodvorani v Šklednju

Razstava STOLETNEGA PROSVETNEGA DELA

v Šklednju in na Kolonkovcu
14. — 23. decembra 1968
v prostorih Prosvetnega društva v Šklednju

SAK JADRAN priredi

v nedeljo, 15. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma

TRADICIONALNO BRUCOVANJE

Vabljeni vsi, ki so kadarkoli (v zadnjih dveh stoletjih) zahajali na univerzo. Za bruce je prisotnost obvezna.

Ob priložnosti bodo izdali prvo številko nove revije «MD».

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi 13. decembra 1968 ob 20.30 v Malo dvorano Kulturnega doma na predavanje predsednika Planinske zveze Slovenije, dr. Mihe Potočnika

Srečanje z gorami

ob izidu istoimenske knjige
Predavanje bodo spremljali barvni diapozitivi.

Tržaška knjigarna bo ob tej priložnosti razstavila novo knjigo, ki jo bo avtor podpisoval

Razna obvestila

SPDT prosi vse svoje člane, da do konca letošnjega leta poravnajo svoje članarino. To obveznost lahko opravijo v Ul. Geppa 9/II.

Prosvetno društvo France Prešeren v Boljuncu prosi svoje člane, da poravnajo članarino do konca leta. To obveznost lahko opravijo v nedeljo ob 10.30 do 12. ure na sedežu društva.

RMV vabi člane in nečlane na pred smučarsko telodvobo, ki bo v soboto, 14. t. m. na stadionu «I. maja» v Trstu Ul. Guardiella 7.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE
Dne 10. decembra 1968 je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo je 11 oseb.

UMRLI SO: 85-letna Orsola Sabadini por. Visentini, 71-letna Giuseppa Treelj vd. Chiropolini, 56-letni Giuseppe Brancina, 70-letni Andrea Berginc, 70-letni Vittorio Schreber, 80-letni Leopoldo Stambergh, 81-letna Carla Kralj vd. Fabi, 92-letna Eugenia Perluza, 77-letni Armando Boschi, 77-letni Fortunato Miozzo, 54-letna Rosa Hrovatin por. Heidl.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16. Davanzo, Ul. Bernini 4. Benussi, Ul. Cavanna 11. Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Trg della Borsa 12. Centauro, Ul. Rossetti 33. Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2. Sant'Anna, Ertia di S. Anna 10.

GALSBENA MATICA TRST

V soboto, 14. dec. ob 21. uri v Kulturnem domu

VOKALNO INSTRUMENTALNI KONCERT

Orkester
GLASBENE MATICE

Mešani pevski zbor PD «PRIMOREC» iz Trebč

Dirigent Oskar Kjuder

Solista:
Vilma Bukovec (sopran)
Rudolf Francl (tenor)

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO SKAMPERLE»

Zaradi velikega zanimanja za razstavo slik in dokumentov iz čitalniške dobe pri Sv. Ivanu

je prosvetno društvo podaljšalo prireditev do vključno 13. decembra.

V petek, 13. decembra ob 20.30 priredi p. d. «S. Skamperle»

PROSLAVA 50-LETNICE CANKARJEVE SMRTI

Predaval bo prof. Alojz Rebuta

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu priredi v četrtek, 12. t. m. ob 20.30

CANKARJEVO PROSLAVO

Nastopajo: moški pevski zbor PD «I. Cankar» pod vodstvom pevovodje Svare ter člani dramske skupine svetojakobskega društva

Vabljeni člani in simpatizerji društva, posebno Svetojakobčani!

NATEČAJ

ki se ga lahko udeležijo učenci in dijaki vseh slovenskih šol, ki delujejo na ozemlju italijanske republike. Natečaj velja za — ILLUSTRACIJO CANKARJEVE CRTICE — osnovna in enotna srednja šola — PROSTI SPIS — vse višje srednje šole

Ilustracije in spise bo ocenila strokovna komisija. Pri spevke je treba oddati najkasneje do 14. decembra letos.

Cankarjeva založba bo vse udeležence nagradila s knjigo, boljše prispevke pa še posebej z izbrano knjižno zbirko.

Slovensko prosvetno društvo Igo Gruden v Nabrežni predvaja v petek 13. t. m. ob 17. uri in ob 20.30 slovenski film

LUCIJA

Viljudno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo «TAVOR» — Opčine

vabi člane na prvi redni občni zbor, ki bo v četrtek, 12. decembra 1968, ob 20. uri v Prosvetnem domu z občajnimi dnevnimi redom.

DVORANA BO OGREVANA

IZREDNO POMEMBNA PRIDOBITEV ZA VSE SLOVENSKO GOSPODARSTVO

Z otvoritvijo petrolejske luke v Kopru se začena nova faza razvoja pristanišča

Ob sedanjem privezu lahko pristajajo tankerji do 35.000 ton nosilnosti, v načrtu pa je tudi pristajalni most za ladje do 200.000 ton nosilnosti - Govor predsednika koprskih občine Mira Kojana in glavnega direktorja družbe Petrol Rožman

(Od našega sodelavca)

Včeraj dopoldne je bila na arhivski bonifiki odprta nova faza razvoja petrolejske luke v Kopru...

Glavni direktor koprskih občine Mira Kojana, predsednik občine Mirko Kocjan, predsednik občine Jernej Humar, glavni direktor podjetja Petrol Ljubljana...

Ob koncu je republikanski sekretar za gospodarstvo Cvetko Kopal, predsednik koprskih občine...

Načrte za prvo fazo sta pripravila Industrijski projektirni biro Luka Koper...

Ob zaključku svojega govora se je direktor Rožman zahvalil vsem graditeljem, nadalje Kreditni banki in hrambi Ljubljana...

Vse hitreje obraboma strani v knjigi razvoja koprskih luke...

Z otvoritvijo novega petrolejskega pristanišča v Kopru...

Petrolejska luka je odskočna deska za nadaljnje dosežke...

Zdaj lahko pristajajo tudi tankerji do 35.000 ton nosilnosti...

IZPRED TRŽAŠKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

Z žarometi sta zaslepljala zajce in streljala nanje iz avtomobila

Kljub pritožbi tožila in obeh obsojencev so sodniki potrdili prvostopno obsodbo

Pred tržaškim prizivnim sodiščem, predsednik Severino, generalni pravnik De Franco...

O tem dogodku je tržaško dnevno časopis svoje časi obirno poročalo...

V juniju letos sta bila mladeniča obsojena zaradi prekrškov zakona o lovu na razmeroma nizke kazni...

Kot smo rekli, sta mladeniča uporabila pri lovu avto z reško registracijo...

Prizivni sodniki so potrdili prvostopno obsodbo...

Prizivni sodniki so potrdili prvostopno obsodbo...

Avto povozil starčka do smrti

Neznane je včeraj, malo po polnoči, do smrti povozil 74-letnega upokojenca...

Tatvina v trgovini v Ul. Fabio Filzi

Včeraj je trgovec Gaetano Serrano iz Barja prijavil policijskim oblastem tatvino treh milijonov in 400 tisoč lir...

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 2. do 8. decembra zabeležil naslednje primere nalezljivih obolenj...

V PONEDELJEK ZVEČER V NOVI GORICI

Plešivo in druge prehode odpreti tudi za promet s potnimi listi

Razgovori delegacij SZDLS in PSI z Goriškega v tem smislu

Interpelacija pokrajinskih svetovalec PSI o tem problemu

O Goriškem in o drugih blokih na Goriškem so govorili v ponedeljek zvečer na sestanku med delegacijama Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in Socialistične stranke Italije...

Na pobudo goriške federacije PSI, ki je hotela razpravljati o bloku na Plešivem...

O bloku na Plešivem smo v zadnjem času pisali precej in znane so razne pobude...

Delegacija PSI v Novi Gorici so sestavljali pokrajinski tajnik Giorgio Dellago...

S strani delegacije Socialistične zveze iz Nove Gorice pa je bil problem, kot smo že uvodoma dejali, razširjen...

Prvi nagradni natečaj pod naslovom «vino v izložbah» je pripravil Agroturist v Gorici...

Uspešen izid nagradnega natečaja «vino v izložbah»

V kratkem bodo razdelili tri določene nagrade

Posebna pohvala še devetim tekmovalcem

Prvi nagradni natečaj pod naslovom «vino v izložbah» je pripravil Agroturist v Gorici...

Posebna pohvala še devetim tekmovalcem

Prvi nagradni natečaj pod naslovom «vino v izložbah» je pripravil Agroturist v Gorici...

Posebna pohvala še devetim tekmovalcem

Prvi nagradni natečaj pod naslovom «vino v izložbah» je pripravil Agroturist v Gorici...

Goriško-beneški dnevnik

SKLEPI OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Nad 51 milijonov lir za gradnjo otroškega vrta v Štandrežu

Sklep bo moral potrditi občinski svet na petkovi seji - Za reformo vzgojnih metod v občinski sirotišnici - Odobritev stroškov za slovensko trgovsko šolo

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici so obravnavali več sklepov...

Na seji občinskega sveta bodo razpravljali med drugim o gradnji novega poslopja za otroški vrt v Štandrežu...

Sestanek zastopnikov prosvetnih društev

Sinoci so se na sedenju Slovenske urovetne zveze sestali zastopniki goriških prosvetnih društev...

Prijava upokojencev INAM velja tudi za kmete

Kot smo že pisali, se morajo vsi upokojenci INPS, ki imajo zdravniški prijavljeno v INAM...

Avto je podrl skuterista iz Šentmavra

Včeraj ob 11.30 dopoldne je 38-letni Ernesto Faleschini iz Romane...

Zaradi slabosti je padel na cesti

Z rešilnim vozom Zeleneza križa so včeraj okrog 12.30 pripeljali v goriško splošno bolnišnico...

Poročilo predsednika goriškega avto kluba

Na zadnji seji upravnega odbora avtomobilskega kluba v Gorici je predsednik inž. Lodatti poročal...

NADALJUJE SE do izčrpanja VSEGA BLAGA mreže PITASSI in pridruženih PRODAJA

PO NAJNIŽJIH CENAH V ITALIJI

Moška obleka od L 4500

Jope za moške od L 2900

Obleke za dečke od L 2700

Do izčrpanja PARFUMERIJA IGRACE PISARNA

PITASSI - samo v GORICI - Via Verdi 92

Razdeljevanje sladkorja in kave proste cone

Trgovinska zbornica v Gorici sporoča, da so začeli z razdeljevanjem sladkorja in kave proste cone...

V soboto seja pokrajinskega sveta

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chiarotoli je poslal svetovalcem vabilo za sejo pokrajinskega sveta...

V Jamljah brez pouka zaradi mrzlih učilnic

Pisali smo že o pomanjkljivi ogrevalni napravi v šolskem poslopju v Jamljah...

Izpitna komisija za učitelje

Solski skrbnik v Gorici je na osnovi obstoječih predpisov imenoval izpitno komisijo za učitelje...

Avto je podrl skuterista iz Šentmavra

Včeraj ob 11.30 dopoldne je 38-letni Ernesto Faleschini iz Romane...

Zaradi slabosti je padel na cesti

Z rešilnim vozom Zeleneza križa so včeraj okrog 12.30 pripeljali v goriško splošno bolnišnico...

Poročilo predsednika goriškega avto kluba

Na zadnji seji upravnega odbora avtomobilskega kluba v Gorici je predsednik inž. Lodatti poročal...

NADALJUJE SE do izčrpanja VSEGA BLAGA mreže PITASSI in pridruženih PRODAJA

PO NAJNIŽJIH CENAH V ITALIJI

Moška obleka od L 4500

Jope za moške od L 2900

Obleke za dečke od L 2700

Do izčrpanja PARFUMERIJA IGRACE PISARNA

PITASSI - samo v GORICI - Via Verdi 92

PITASSI - samo v GORICI - Via Verdi 92

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NAMIZNI TENIS

Boris Košuta osvojil 1. mesto na državnem turnirju v Rimu

Na turnirju so nastopili najboljši namiznoteniški igralci iz vse države

Boris Košuta se je v vrstah SZ Bor razvil v enega najboljših igralcev v Italiji. V zadnjih letih je dosegel velik tehnični napredek in je kot član tržaške Soffitte postal tudi državni prvak.

Bivši Borov igralec Boris Košuta je na prvem turnirju, ki se ga je udeležil v letošnji sezoni, z uspehom branil svoj prestiž absolutnega državnega prvaka. Na zelo lepo uspelem državnem turnirju v Rimu, na katerem so nastopili skoraj vsi najboljši namiznoteniški igralci iz vse Italije je prepričevalno zasedel 1. mesto.

V prvih treh krogih je brez težav odpravil z gladkim 2:0 najprej Cattarja, nato Brugnolija in končno še Grančinja. S temi zmaganji se je uvrstil v četrtfinale.

Tu pa se je spoprijel z močnim prvokategorijem Rainierjem iz Milana, katerega je prisilil k pre-

TENIS

PRVIC V ITALIJI Mednarodni turnir «indoor» v Anconi

ANCONA, 10. — Od 14. do 18. januarja 1969 bodo v Anconi prvič v Italiji organizirali mednarodni teniški turnir v dvoranah. Svoje sodelovanje so že zagotovili mnogi najboljši domači in tuji teniški igralci. Med tujci bosta nastopila tudi Jugoslovana Jovanović in Franulović.

ODBOJKA

Mednarodna tekma Francija-Italija

FIRENCE, 5. — Italijanska državna moška odbojkaška reprezentanca bo odigrala 20. in 21. t. m. mednarodni srečanja s francosko reprezentanco v Parizu in Lyonu. Italijo bodo zastopali: Barbieri, Guidetti, Mescoli in Rinaldi (Virtus Bologna); Bendandini in Ricci (Casadio Ravenna); De Angelis, Garza, Ronconeri in Scotti (Pallavolo Parma); Pegino, Mattioli, Nencini in Salamme (Rimini Firenze); Nannini (Panini Modena); Devoti in Di Lauro (Buscaglione Rim).

Hasan Seidbejli

TELEFONISTKA

Pripovedoval je o vseh podrobnostih, celo o klopi, kjer sta se dobivala. Zarangis je slavila zmago, in da bi se še boj opajala, je zahtevala, da bi se z Zakirjem naslednjega dne dobila na isti klopi. «To bi ne bilo lepo, zakaj terjaš to?» se je ozlovoljil Zakir. «Nič, hočem, hočem, da bi bilo vse moje, tudi tista klop. Če se midva dobiva tam, potem bom prepričana, da se z njo ne boš več srečavala!» «To so pa že muhe, Zara, neumne muhavosti.» «Ce me ljubiš...» Zakir je stisnil ustnice in molčal. Zarangis pa ni popustila: «Jutri... jutri zvečer... Upam, da se ne bojiš srečati z menoj pred ljudmi?» «Nikogar se ne bojim. Prav, pa pridem.» «Velja, jutri zvečer...»

Mehriban je vztrajno proučevala razmere v rafineriji; upoštevali so jo kot eno izmed boljših telefonistk. Stene tesne centrale so se tako rekoč širile vsak dan in zaobsegale vse velikansko področje rafinerije. Zdjaj si je Mehriban lahko predstavljala vsak kotiček podjetja. Seznanila se je z mnogimi ljudmi in živela je je mednje, ko da bi bila z njimi skupaj v družini. Toda niti slutila ni, da bi kdo izven rafinerije utegnil poznati njeno ime.

Mehriban je vztrajno proučevala razmere v rafineriji; upoštevali so jo kot eno izmed boljših telefonistk. Stene tesne centrale so se tako rekoč širile vsak dan in zaobsegale vse velikansko področje rafinerije. Zdjaj si je Mehriban lahko predstavljala vsak kotiček podjetja. Seznanila se je z mnogimi ljudmi in živela je je mednje, ko da bi bila z njimi skupaj v družini. Toda niti slutila ni, da bi kdo izven rafinerije utegnil poznati njeno ime.

UREDNISTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20. — Telefon 37-338, 95-823 — NAROCNINA: mesečno 800 lir — vnaprejšnj, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev). — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, LJUBLJANA, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-370/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mail oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in gorjsko pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

daji z izidom 2:1. V polfinalu mu je stal nasproti na drugi strani mize odlični prvokategorijec Buscaglia, večkratni državni reprezentant in zmagovalac zadnjega turnirja v Trstu. Boris Košuta ga je v zelo lepem srečanju premagal z 2:1, v odločilnem nizu pa ga je odpravil precej gladko. V finalu je Boris Košuta po tesno izgubljenem prvem setu, z izredno igro v naslednjih dveh nizih popolnoma strli prvokategorijca in državnega reprezentanta Ma-

cerato z 2:1 (20:22, 21:9 in 21:11). Končna lestvica absolutne moške kategorije je bila naslednja:

1. Boris Košuta (Trst)
  2. Macerata (S. Elpidio)
  3. Buscaglia (Novara)
  4. Molina (Migevano)
  5. Raineri (Bilan)
- Poleg tega je Košuta z igralco Santifaller iz Bocna zasedel četrto mesto v mešanji dvojicah. Borovci se tega turnirja niso udeležili.

KOŠARKA

1. JUGOSLOVANSKA MOŠKA KOŠARKARSKA LIGA

V petem prvenstvenem kolu vrsta presenetljivih izidov

Nepričakovani porazi Olimpije, Crvene zvezde in Jugoplastike - Na lestvici sedem ekip z razliko dveh točk

V 1. jugoslovanski košarkarski ligi je prišlo 5. prvenstveno kolo vrsto nepričakovanih rezultatov. Ti izidi trenutno sicer vrstni red na lestvici niso bistveno spremenili, vendar pa so ustvarili na njenem zgornjem delu dokajšnjo gnečo. Z razliko komaj dveh točk je tako na lestvici kar 7 ekip, od katerih so tri (Olimpija, Crvena zvezda in Zeljeznica) na prvih treh mestih z enakim številom točk. Glede na sestavo parov v naslednjem kolu se lahko zgodi, da bo ta gneča še večja in tako vse kaže, da se letos obeta jugoslovanskim ljubiteljem košarke res nad vse zanimivo prvenstvo.

Drugi slovenski predstavniki, ljubljanski Slovan, je po vodstvu v prvem polčasu tekme z Radničniki močno popustil in je tako gostom prepustil obe točki, ki bi vsakek lahko ostali v njegovih rokah, saj Radnički za Ljubljancane ni predstavljali nepremagljive ovire.

MLADINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Edera s prevejšo igro ukanila moštvo Vesne

Vesna je na domačem igrišču izgubila srečanje z izidom 2:3

Midinska ekipa Vesne je v soboto sprejela na svojem domačem igrišču v goste enajsterice Edere iz Trsta. Srečanje s svojim izidom ni zadovoljilo kriških navijačev, saj so mladi križani tekmo izgubili. Vendar pa končni izid tega srečanja nikakor ne odgovarja dejanskemu poteku dogodkov na nabrežinskem igrišču. Kriški mladinci so namreč igrali zelo dobro. Toda nasprotnik je zaigral zelo prevejšo in preračunljivo, domača enajsterica pa ni pravočasno spregledala njegovih nakan in se je pustila ukaniti. Razen tega so Križani zapravljali v nasprotnikovem kazenskem prostoru številne upode priložnosti. Kljub temu pa so mnogo streljali proti vratom Eder, toda večina teh strelcov ni zadela nasprotnikove mreže.

V skoraj vseh dosedanjih srečanjih so mladinci Vesne zaigrali dokaj dobro v drugem polčasu, v prvem pa so le poredkoma pokazali svoje sposobnosti. To se je ponovilo tudi v tej tekmi. Res je zelo čudno, čemu tako mlada igra v prvem polčasu, če so nato igralci v drugem delu srečanja sposobni pokazati precej boljše. V tekmi z Edero so v prvem polčasu in to tudi vso pobudo nasprotniku in to je domačine stalo zmago.

Toda moštvo kot celota vendar od tekme do tekme napreduje. Igra mladih križanov je vsak te dni boljša in tudi sobotno srečanje je bilo, kljub porazu, eno najboljših, kar jih je doslej odigralo to moštvo.

ITALIJANSKA C LIGA

Tržaški Hausbrandt v vodilni skupini

Tržaškemu Hausbrandtu, ki nastopa v C ligi, je uspelo po nedeljskem srečanju priti v vodilno skupino, ki jo sestavljajo tri ekipe. Po prejšnji nedelji je bil v vodstvu Rimini, ki pa je bil to nedeljo poražen in tako so zdaj na čelu lestvice tri ekipe z enakim številom šestih točk.

Tržačani so v nedeljski tekmi s težavo odpravili Padelovo iz družstva Pierobon, vendar pa so zmago zasluženo. Največji zaslug za zmago tržaške ekipe pa sta imela Brelli in Tonelli.

IZIDI 5. KOLA

Slovan - Radnički	73:81
Zadar - Radnički	70:61
Zeljeznica - Jugoplastika	73:61
Lokomotiva-Crvena zvezda	102:93
Partizan - Olimpija	108:85
Beograd - Borac	92:76

LESTVICA

1. Olimpija	5	4	1	8	+70
2. Crvena zvezda	5	4	1	8	+42
3. Zeljeznica	5	4	1	8	-2
4. Zadar	5	3	2	6	+46
5. Partizan	5	3	2	6	+26
6. Lokomotiva	5	3	2	6	+13
7. Jugoplastika	5	3	2	6	+2
8. Radnički	5	2	3	4	-3
9. Borac	5	2	3	4	-45
10. Beograd	5	2	3	4	-48
11. Radnički	5	0	5	0	-25
12. Slovan	5	0	5	0	-71

NASLEDNJE KOLO

Borac - Radnički
Crvena zvezda - Slovan
Jugoplastika - Lokomotiva
Radnički - Zeljeznica
Olimpija - Zadar
Beograd - Partizan

ITALIJANSKA C LIGA

Tržaški Hausbrandt v vodilni skupini

Tržaškemu Hausbrandtu, ki nastopa v C ligi, je uspelo po nedeljskem srečanju priti v vodilno skupino, ki jo sestavljajo tri ekipe. Po prejšnji nedelji je bil v vodstvu Rimini, ki pa je bil to nedeljo poražen in tako so zdaj na čelu lestvice tri ekipe z enakim številom šestih točk.

Dva nastopa Italije v mehiški prestolnici

Italijanski reprezentanti bodo odigrali prijateljski tekmi z Mehiko 1. in 5. januarja

RIM, 10. — Tiskovni urad italijanske nogometne zveze je danes sporočil, da se je predsednik FI GC Artemio Franchi danes sestel v Firencah s predsednikom mehiške nogometne zveze Guglielmom Canedom. Oba predsednika sta se dogovorila za uradna, dokončna datuma obeh srečanj, ki jih bo italijanska državna reprezentanca opravila v mehiški prestolnici v začetku prihodnjega meseca. Prva tekma bo na sporedu 1. januarja, druga pa 5. istega meseca.

Predsednika sta se tudi dogovorila, da bo prvo tekmo sodil mehiški, drugo pa italijanski sodnik. Med potekom igre bodo lahko zamenjali tri igralce, vključno vratarja.

18 kandidatov za sestavo državne reprezentance se je danes zbralo v Covercianu pri Firencah, kjer bodo opravili pred odhodom v Mehiko skupni trening.

V popoldanskih urah so že opravili lažji trening in sicer so odigrali krajšo tekmo. Trener Valcareggi je razdelil igralce na dve ekipi: v prvi so bili napadalci, v drugi branilci.

Ekipi sta bili sestavljeni tako: napadalci: Albertosi, De Sisti, Merlo, Mazzola, Riva, Juliano, Anastasi, Prati; branilci: Zoff, Bertini, Domenghini, Burgnich, Facchetti, Anquilletti, Salvatore, Vincini.

Zmagali so napadalci, ki so premagali svoje obrambne igralce z 10:5. Gole so dosegli Domenghini (5), Prati Mazzola, Burgnich in Anquilletti (po 2) ter Salvatore in Anastasi (po 1).

Niso nastopili Rosato, Castano in Rivera.

Jutri bo poskusna reprezentanca odigrala trening tekmo proti enajsterici Barberino, ki nastopa v deželni toskanski ligi. Vsak polčas bo trajal po 40 minut.

Valcareggi sicer ni povedal, kakšno postavbo svoje reprezentance bo postavil na igrišče proti Barberinu, vse pa kaže, da bodo igrali file igralci:

Zoff; Burgnich, Facchetti; Bertini (Rosato), Salvatore, Castano; Domenghini, Mazzola, Anastasi, De Sisti, Riva.

V nedeljo so v 1. jugoslovanski zvezni nogometni ligi zaključili jesenski del prvenstva. Ekipa bodo zdaj nekaj mesecev počivale, saj bodo kot vse kaže, prvo spomladansko kolo odigrali šele 9. marca 1969.

Kaj je pokazal dosedanji del najkakovostnejšega jugoslovanskega nogometnega prvenstva? Predvsem je pokazal, da lahko (in to ne samo zaradi svojega trenutnega mesta na lestvici) računamo na osvoboditev naslova državnega prvaka zlasti zagrebški Dinamo. Ta je doslej pokazal najboljšo zvezo igrar, svoje sile je dozirjal pravično in racionalno.

Ostale ekipe so igralce precej bolj nestanovitno. Zato Crvena zvezda, kot druga na lestvici, zastaja za Dinamom kar za 5 točk, ostale ekipe pa še za precej več. Zanimivo je, da imata Dinamo in Crvena zvezda klub dejstvo, da ju na lestvici loči razlika kar petih točk, povsem enaki številji danih in prejetih golov. Obe enajsterice sta dosegli 40, ter dale 14 golov. Razlika je le v tem, da so Zagrebčani svoje zadetke razporedili bolj smotrno.

Oba slovenska predstavnika, Olimpija in Maribor, se doslej nista kaj prid izkazala. Zapravila sta povsem po nepotrebnem vse preveč točk. Njuna uapada sta bila dokaj sterilna, zlasti pri Olimpiji, ki v celi seriji zaporednih tekem ni dosegla niti gola in je v 17 tekmah dosedanjega dela prvenstva komaj 11-krat zadela nasprotno mrežo.

Obe slovenski ekipi sta vsakek trenutno v nevarnih vodah

NOGOMET

Jugoslovanska reprezentanca na turneji v Južni Ameriki

Nogometna reprezentanca Jugoslavije odhaja te dni na turnejo v Južno Ameriko. Reprezentanca bo potovala 14. t. m. z letalom najprej do Rima, nato pa z letalom brazilske letalske družbe do Rio de Janeira, kjer bo 17. decembra odigrala prvo tekmo z Brazilijo, 19. decembra pa se bo sestala v Puerto Alegre z mestno reprezentanco, 22. decembra pa v Buenos Airesu z moštvom Argentine. Jugoslovansko moštvo se bo vrnilo 24. decembra v domovino. Po sklepu zveznega kapetana Mitiča odhajajo na pot: Pantelić, Čurković, Čvek, Aleksić, Gračanin, Tešan, Belin, Pavlović, Dojcinović, Holcer, Djeković, Musedinić, Trinić, Bukal, Nasić, Akimović, Mujčić, Džajić in Spasovski.

Na stadionu bo 105 metrov dolgo in 68 metrov široko nogometno igrišče, 400 metrov dolga atletska steza z 8 progami, ter seveda vse ostale atletske naprave za skoke v daljino, višino, s palico, troskok, kot tudi za mete.

Minister za olimpijske igre

TOKIO, 10. — Japonski ministri predsednik Eisaku Sato je imenoval prosvetnega ministra Mičito Sakato tudi za ministra zimskih olimpijskih iger, ki bodo leta 1972 v Sapporu, na japonskem otoku Hokkaidu.

Poraz poljskih nogometašev

BOGOTA, 6. — V mednarodnem prijateljskem srečanju v Bogoti je tamkajšnji nogometni klub Millonarios premagal poljsko državno reprezentanco s 3:1 (0:1).

OLIMPIJSKE VESTI V Münchnu stadion za 80.000 gledalcev

MÜNCHEN, 10. — Organizacijski odbor za olimpijske igre v Münchnu leta 1972, je danes odobril načrte za gradnjo novega olimpijskega stadiona in pokrtega bazena. Na tribunah stadiona bo prostora za 80.000 gledalcev, za katere bo na

Jugoslovanski nogometaši pred zimskim počitkom

in kolikor si svojega položaja na lestvici ne bosta popravili že v začetku spomladanskega dela prvenstva, se bosta tudi letos prav do konca otepal nazadovanja. In še vprašanje je, če bo to otepanje kaj zalagelo.

IZIDI

Hajduk - Vojvodina	0:0
Beograd - Bor	4:3 (2:1)
Zagreb - Proleter	3:0 (0:0)
Partizan - Olimpija	0:0
Zeljeznica - Radnički	2:1 (0:0)
Maribor - Sarajevo	1:1 (1:0)
Rijeka - C. zvezda	0:2 (0:1)
Velež - Dinamo	1:1 (1:0)
Celik - Vardar	2:0 (0:0)

LESTVICA

Dinamo	17	12	3	2	40:14	27
C zvezda	17	8	6	3	40:14	22
Sarajevo	17	6	8	3	23:14	20
Hajduk	17	4	11	2	22:19	19
Vojvodina	17	7	5	5	18:18	19
Zeljeznica	17	8	7	2	27:21	18
Partizan	17	6	6	5	24:25	18
Beograd	17	8	1	8	26:27	17
Radnički	17	6	6	5	15:16	17
Velež	16	4	4	20:19	16	
Zagreb	17	6	4	7	19:23	16
Celik	17	5	6	6	21:26	16
Olimpija	17	4	8	5	11:20	16
Bor	17	4	7	6	15:22	15
Vardar	16	6	2	8	16:21	14
Maribor	17	5	4	8	21:23	14
Rijeka	17	5	1	11	14:25	11
Proleter	17	2	5	10	9:24	0

HOKEJ NA LEDU

BUDIMPEŠTA, 10. — V osmini finala tekmovalja za pokal evropskih prvakov je švicarsko hokejsko moštvo Chaux Fonds premagalo ekipo Ujpest Dossau s 3:2.

Ker so švicarji zmagali tudi v prvih tekmi na svojem igrišču so se tako uvrstili v četrtnfinale tega tekmovanja.

LEBONA, 10. — Iz portugalske prestolnice poročajo, da so odpovalile svetovne študentske igre, ki bi morale biti tam v dnevi od 27. avgusta do 6. septembra 1969. Vzroka za to odgovore še niso sporočili.

OBVESTILO

Tajništvo SZ Bor obvešča odbornike, da bo seja odbora danes, 10. t. m. ob 20.30 na sedežu, na stadionu «1. maj» pri Sv. Ivanu.

Smučarski odsek SPDT sporoča, da bo tudi letos priredil zimovanje s smučarskim tečajem v Kranjski gori od 26. 12. 1968 do 2. 1. 1969. Vpisovanje v Trstu, Ul. Geppa 9 II. Ob prijavi je treba položiti na račun 10 tisoč lir.

Osma knjiga

(Nadaljevanje s 3. strani)

dela so za Cankarjeva življenja doživela le eno izdajo. Vsem je skupno to, da se njih rokopiis niso ohranili, pa morda tudi to, da z njimi Cankar ni imel posebne sreče. Tako je nedelja Jevonske noči doživela odklonitev pri takratnem uredniku Slovenskega naroda Franu Govckarju, odklonila sta jo Ivan Tavcar in Anton Aškerc, zbirko Oktavij življenja, ki je vsebovala tri novele, med njimi tudi to, pa so odklonili založnik, tako Schwentner kot Bamberg v Ljubljani kot Dragotin Hribar v Celju. Odjavila jo je šele urednica Ivanka Klemenčičeva in tržaški Slovenci, marca 1910 in aprila istega leta. Povest Popotovanje Nikolaja Nikičaja kot najboljši prispevek izšel pri Slovenski matici v sedmem zvezku Knezove knjižnice za leto 1900. Knjiga za lahkomišelnje ljudi, ki je v Ljubljani izšla leta 1901, je zbirka črtic in novel: črtice Spomladanska noč, črtice Nezadovoljnost, črtice Iz življenja odličnega rodoljuba, novele Iz predmestja, novele Profesor Kfirnik, novele Krizev pot, črtice Pred ciljem, novele Krona, črtice Hudodelec in novele Kralj Malhus. Tudi ta knjiga je bila ob izidu deležna odklonilne kritike tako na liberalni kot na katoliški strani.

KOLESTARSTVO

DIRKA KO MEHIKI Zmaga Sokolova

CIUDAD MEXICO, 10. — Sovjetski tekmovalac Vladimir Sokolov je zmagal na mednarodni amaterski kolesarski dirki po Mehiki.

AVTOMOBILIZEM

Rally safari

NAIROBI, 6. — Organizatorji avtomobilskega rallya v vzhodni Afriki so ponudili zmagovalni posadki maratonskega tekmovanja na prosti London - Sydney, brezplačno povratno vožnjo, če se bo prihodnje leto udeležila te velike afriške avtomobilske dirke. Rally safari sodi med najtežja avtomobilska tekmovanja.

ROKOMET

V povratni tekmi poraz Jugoslavije

OSTRAVA, 5. — V povratnem srečanju državnih moških rokometnih reprezentanc je Češkoslovaška v Ostravi premagala Jugoslovavo z 12:9 (9:4). Srečanje je bilo zelo napeto in bolj enakovredno, kot kaže izid. Jugoslovanci so nudili svetovnim prvacom odločen odpor in so imeli tudi precej slabe: samo v prvem polčasu so štirikrat zadeli prečko.

Faksimile knjige «Erotika»

(Nadaljevanje s 3. strani)

vsakem primeru pa tudi tvegan. Kako je to uspelo Borisu Merharju, bo ugotovila kritika. Toda avtor je opravil pomembno in pohvalno vredno delo, ki je terjalo dosti znanja, dobrega poznavanja Cankarja, pa tudi dosti časa in truda. Zato mu smemo za njegovo delo izreči priznanje, kajti ne glede na izpriznost predstavitev nam je vendar pripravil miniaturni izbor Cankarja, ki nam bo vedno pri roki in nam bo ob vsaki priloiki omogočil prebranje Cankarjevega duhovnega bogastva. Tri različne izdaje tega dela, različne po obliki in ceni, pa bodo omogočile, da bo ta knjiga dostopna vsakomur.

Za konec samo še nekaj številnih podatkov, ki pričajo o velikem zanimanju slovenskega človeka za Cankarja. Založba Mladinska knjiga je namreč od leta 1951 pa do danes (vključno z Erotiko in Besedo Ivana Cankarja) izdala nič manj kot 33 knjigi Cankarjevih del, v 299.030 izvidih!

Hasan Seidbejli

TELEFONISTKA

«Tretja... Mehriban? Pri telefonu.» «Pozdravljena hčerka!» Govori Zakirova mati... Mehribanino srce je začelo biti hitreje, hitreje, zardela je in se zmedla. «Pozdravljena, mati Sureja!» Spet je zavnel mehak glas: «Vidiš, midve sva se seznanili, ne da bi se videli...» «Da, mati Sureja.» «Mehriban, prosim te, pridi drevi k nam na dom!» «Ja... kaj se je pa zgodilo?» «Nič, nič, hčerka... Jaz in Zakirov oče te prosiva, da prideš danes zvečer k nama v goste.» «Pa vendar... vas čisto ne razumem...» «Nič posebnega ne bo, hčerka, radi bi posedeli ob skodelici čaja, pokupetali in se nasmejali. To je vse. Čakala te bom, hčerka! Veš, kje živimo?» «Vem... toda jam... Oprostite mi, toda drevi ne morem priti — delo imam...» «Glej no, ti bi na vsak način hotela od mene, da ti zapnem skrivnost. Gre za to, da danes praznujemo s Kamilom — tridesetletnico poroke. Zdjaj, upam, ne boš odrekla moji prošnji!» in mati Sureja je pristavila prisrčno in preprosto, toda z isto doslednostjo: «In potem te konec koncev tudi jaz lahko že vidim, mar ne? Čakala te bom, veš!» «Hvala, dobro...»

Po službi je Mehriban stekla v šolo. Posedela je dve uri in potem prvič manjkala pri drugih urah kot malomarna šolarica. Odsila je v cvetličarno in naročila srednje velik šopek, potem pa pohitela domov.

Mehriban se je privadila živeti tako gospodarno, da se ji je posrečilo vsak mesec priharitati nekaj denarja. Ko se ji ga je dosti nabralo, je kupila ostanek blaga in si sešila obleko. Sivati jo je naučila soseda stanovanja v Rigi, ko je Mehriban živela tam z očetom. Svetlo modra obleka, pa če

(Nadaljevanje sledi)